

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
części obszaru miejscowości Skrybiczne
w gminie Zabłudów.**

Wykonana w ramach strategicznej oceny oddziaływania
na środowisko.

2022 r.

SPIS TREŚCI DOKUMENTU

I. WSTĘP

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.....3
2. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.....9
3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.....10
4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....11

II. STAN ŚRODOWISKA

1. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....11
2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....23
3. Istniejące problemy ochrony środowiska z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....25
4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu..28
5. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.....31

III. ROZWIĄZANIA CHRONIĄCE ŚRODOWISKO

1. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.....36
2. Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk wewspółczesnejwiedzy.....38

IV. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....39

V. Oświadczenie.....41

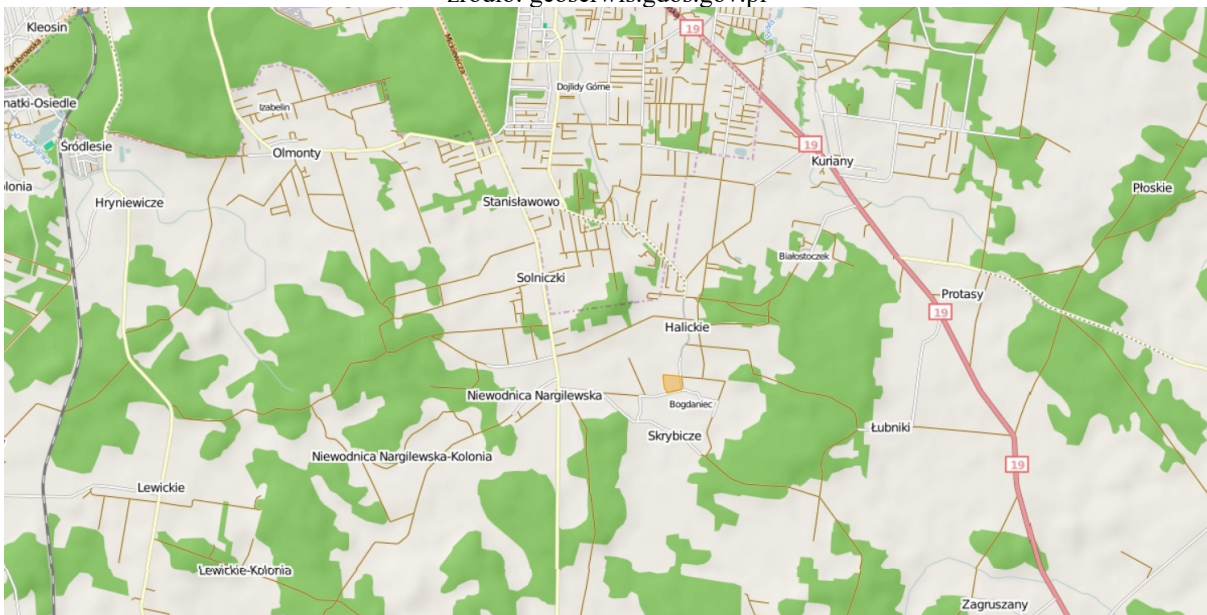
I WSTĘP

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.

Przedmiotem niniejszego opracowania jest identyfikacja i analiza prognozowanych oddziaływań na środowisko i życie ludzi, na podstawie ustaleń wprowadzonych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego części obszaru miejscowości Skrybicze w gminie Zabłudów (w dalszej części dokumentu zwanej planem), zgodnie z podjętą uchwałą intencyjną NR XXXIII/260/2022 Rady Miejskiej w Zabłudowie z dnia 28 stycznia 2022 r. Celem planu są lokalne potrzeby inwestycyjne.

Zakres terytorialny obejmuje część obszaru miejscowości Skrybicze o powierzchni ok. 4,03 ha. Teren objęty uchwałą położony jest w północno-zachodniej części gminy. Jego granice wyznaczają od wschodu i południa drogi gminne, od zachodu rzeka Niewodnica. Granice obszaru objętego planem zostały przedstawione na załączniku do w/w uchwały. Celem planu jest przeznaczenie terenu pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną z usługami nieuciążliwymi, tereny zieleni wraz z towarzyszącą infrastrukturą, a także dostosowanie treści dokumentu zgodnie z wniesionymi uwagami, aktami prawnymi i przepisami szczególnymi.

Mapa nr 1. Teren objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (oznaczono kolorem żółtym).
źródło: geoserwis.gdos.gov.pl

Obowiązek sporządzenia prognozy wynika z przepisów ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Na podstawie niniejszej ustawy organ administracji publicznej opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ma obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko z udziałem społeczeństwa. Prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona równoległe z projektem planu. Prognoza zawiera analizę stanu środowiska w zakresie odpowiadającym wprowadzanym zmianom zgodnie z wytycznymi Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku.

Celem opracowania prognozy oddziaływania na środowisko jest przedstawienie wyników analiz i ocen w formie opisowej. Prognoza zawiera opis i ocenę aktualnego stanu środowiska oraz przewidywania skutków jego zmian spowodowanych oddziaływaniem wprowadzonych doń nowych czynników. W trakcie prognozowania uwzględnia się wszystkie poziomy powiązań między przyczynami i skutkami oraz precyzuje wnioski i zalecenia na poszczególnych etapach. Jest identyfikacją i prognozowaniem oddziaływań realizacji dokumentu na zdrowie ludzi oraz na środowisko biogeofizyczne. Niniejsza prognoza została opracowana na podstawie analizy zbioru danych przedstawionego poniżej. Uznano, iż na tym etapie planistycznym wskazany zbiór danych i informacji jest wystarczający i może stanowić podstawę sporządzenia prognozy.

Opracowywany dokument ma powiązania z niżej wymienionymi opracowaniami i dokumentami:

- „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone na potrzeby opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miejscowości Skrybicz, gmina Zabłudów” 2022r.;
- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zabłudów”;
- Prognoza oddziaływania na środowisko do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zabłudów”;
- Uchwała intencyjna Rady Miejskiej w Zabłudowie Nr XXXIII/260/2022 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miejscowości Skrybicz, gmina Zabłudów” z dnia 28 stycznia 2022 r.;
- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miejscowości Skrybicz, gmina Zabłudów;
- Informacja o stanie środowiska na terenie powiatu białostockiego, Biblioteka Monitoringu Środowiska Białostok WIOŚ 2018r.;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim – raportwojewódzki za rok 2021, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku, Białostok kwiecień 2022,
- *Rastrowa Mapa Podziału Hydrograficznego Polski*, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej <http://mapa.kzgw.gov.pl/>;
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1079 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 699 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 916 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 1326 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 672);
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 503 z późn. zm.);
- ustawa Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 2233 z późn. zm.);

- Uchwała nr XXIII/201/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego (Dz.Urz. Woj. Podl. z 2016 r., poz. 1502);
- rozporządzenie Nr 22/01 Wojewody Podlaskiego z dnia 9 sierpnia 2001r. (Dz.U. Woj.Podl. Nr 31, poz.548) w sprawie Planu Ochrony Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego;
- Plan Ochronny Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego;
- zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003 (Dz.Urz.Woj.Podl. z 2014 r., poz. 1967);
- zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLB200006 (Dz.Urz.Woj.Podl. z 2014 r., poz. 2431);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. z 2011 r. Nr 25, poz.133 ze zmianami);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r., poz.1348);
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz.71);
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (M.P.z dnia 21 czerwca 2011 r. Nr 49, poz. 549);
- Objaśnienia do mapy geosrodowiskowej Polski, Arkusz Białystok (PIG 2011),
- mapy ewidencji i klasyfikacji gruntów;
- mapa geologiczna Polski 1: 50 000 www.pgi.gov.pl,
- mapa geosrodowiskowa Polski 1: 50 000 www.pgi.gov.pl,
- mapa hydrogeologiczna Polski 1: 50 000 www.pgi.gov.pl,
- mapa litogenetyczna Polski 1: 50 000 www.pgi.gov.pl,
- Objaśnienia do mapy geosrodowiskowej Polski, Arkusz Białystok (PIG 2011),
- ze stron internetowych: www.mos.gov.pl, www.psh.gov.pl, www.wrotapodlasia.pl, www.zumi.pl, www.wios.bialystok.pl; geoserwis.gdos.gov.pl, maps.geoportl.gov.pl, www.Natura2000.gdos.gov.pl.

Powiązania planu z innymi dokumentami oraz cele istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu:

Zgodnie z wymaganiami ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, określeniu i ocenie podlegają skutki rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, które wpływają na: zdrowie i życie ludzi, jakość, stan i funkcjonowanie środowiska, klimatu i krajobrazu, obszary Natury 2000 i inne obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody oraz przepisów szczególnych. W pierwszym etapie rozpoznano szczegółowo ustalenia analizowanego dokumentu jako źródła generującego oddziaływanie na środowisko oraz przeanalizowano jego powiązania z niżej wymienionymi dokumentami.

- **Opracowanie ekofizjograficzne**

W opracowaniu ekofizjograficznym rozpatrywane tereny zostały opisane w różnych rozdziałach w zakresie uwarunkowań ekofizjograficznych. Wytyczne wynikające z opracowania ekofizjograficznego oraz określone przyrodnicze predyspozycje do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej terenu, zostały uwzględnione w planie.

W celu potwierdzenia danych przyrodniczych, do sporządzenia prognozy posłużono się informacjami o środowisku przyrodniczym, które znajdują się na stronach internetowych (wymienionych powyżej) i mapach interaktywnych.

- **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zabłudów**

Obszar objęty opracowaniem to tereny rolne niezabudowane o przeznaczeniu pod rozwój funkcji mieszkaniowej z towarzyszącymi usługami. Projekt planu jest zgodny ze studium.

- **Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego**

W planie zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego dla gminy Zabłudów zostały wyznaczone ogólne kierunki rozwoju sieci osadniczej. Na obszarze objętym planem nie występują elementy ponadlokalne zagospodarowania w zakresie infrastruktury technicznej, wynikające z postanowień Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego Nr XXXVI/330/17 z dnia 22 maja 2017r. w *sprawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego*.

W zakresie systemu przyrodniczego wskazano następujące cele: przestrzeganie zasad ochrony dla występujących na danym obszarze form ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000 oraz Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej, a także lokalnych powiązań przyrodniczych.

- **Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2030**

Zadania spójne dla planu oraz Strategii Rozwoju Województwa to: wzrost przedsiębiorczości i konkurencyjności gospodarki, wzrost jakości życia mieszkańców oraz aspekty środowiskowe, w tym ochrona zasobów przyrodniczych i wartości krajobrazowych. Zapisy planu są zgodne ze studium, w tym z założeniami w/w strategii.

- **Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022**

Plan Gospodarki Odpadami opisuje gospodarkę odpadami zgodnie z ustawą o odpadach w podziale na regiony gospodarowania odpadami na terenie województwa. Sposób gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy regulują przepisy prawa miejscowego. PGO wskazuje na konieczność i prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania odpadów oraz dotrzymania nałożonych przepisami prawa poziomów odzysku. Analizowany teren nie jest bezpośrednio opisany w w/w planie.

- **Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U.UE L z dnia 22 grudnia 2000 r.) tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna.**

Zasady polityki wodnej w państwach Unii Europejskiej określa Ramowa Dyrektywa Wodna, która nakłada na wszystkie kraje członkowskie obowiązek osiągnięcia do 2015 roku dobrego stanu wód powierzchniowych. Wody powierzchniowe, w tym silnie zmienione i

sztuczne jednolite części wód, powinny do tego czasu osiągnąć dobry stan chemiczny oraz odpowiednio, dobry stan ekologiczny lub dobry potencjał ekologiczny. W tym celu prowadzone są badania monitoringowe. Zasadniczym celem prowadzenia badań monitoringowych śródlądowych wód powierzchniowych jest tworzenie podstaw do podejmowania działań na rzecz poprawy stanu wód oraz ich ochrona przed zanieczyszczeniem, w tym ochrona przed eutrofizacją powodowaną wpływem sektora bytowo-komunalnego i rolnictwa, ochrona przed zanieczyszczeniami przemysłowymi, zasoleniem i substancjami szczególnie szkodliwymi dla środowiska wodnego. Podejmowane działania polegają na zintegrowaniu zarządzania gospodarką wodną w układzie dorzeczy, polegające na zapewnieniu spójności badań i ocen realizowanych w ramach trzech podsystemów: monitoringu wód powierzchniowych, podziemnych i morskich. Szczegółowe informacje o zastosowaniu niniejszych przepisów prawa w planie będą przedstawione w dalszej części prognozy.

- **Pakiet klimatyczno-energetyczny (przyjęty przez Komisję Europejską w grudniu 2008 r.)**

Zakłada następujące cele: redukcja emisji gazów cieplarnianych o 20% w 2020 r. w stosunku do emisji z roku 1990, a także 30% w przypadku zawarcia porozumienia międzynarodowego (w Kopenhadze, w grudniu 2009 r.). Zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych do 20% w 2020 r. w bilansie energetycznym UE. Wdrożenie dyrektyw obejmujących swym zakresem trzy sektory gospodarki: produkcję energii elektrycznej, ciepłownictwo oraz transport. Sugeruje się aby państwa członkowskie zapewniły 10% udziału energii odnawialnej (biopaliwa) w sektorze transportu, podniesienie o 20% efektywność energetyczną do 2020 r. oraz ograniczenie emisji o 21% w systemie EU ETS do 2020 r. w porównaniu do poziomu emisji z 2005 r. Zadania przyjęte w Pakiecie klimatyczno-energetycznym dotyczą całego kraju. Realizacja planu będzie miała pomijalny wpływ na wyznaczone cele.

- **Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020) .**

Jednym z kluczowych wyzwań polityki rozwoju w Polsce w najbliższych latach będzie zapewnienie wzrostu gospodarczego z zachowaniem i efektywnym wykorzystaniem zasobów środowiska oraz adaptacją do zmian klimatu. Pomiędzy zagospodarowaniem przestrzennym a zmianami klimatycznymi oraz koniecznością adaptacji do zmian klimatu występuje sprzężenie zwrotne. SPA 2020 wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach prawnie chronionych, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych. Wrażliwość tych sektorów została określona w oparciu o przyjęte dla SPA scenariusze zmian klimatu. Rekomendowane kierunki działań adaptacyjnych dla województwa podlaskiego (<http://klimada.mos.gov.pl>) to:

- dostosowanie infrastruktury technicznej (systemów zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków, systemów energetycznych) w procesie projektowania i budowy do zmiennych warunków klimatycznych,
- zabezpieczenie zwierząt hodowlanych, szczególnie bydła, przed występowaniem stresu cieplnego i stosowne dostosowanie budynków inwentarskich,
- przygotowanie programów zabezpieczenia w wodę dobrej jakości w warunkach dłuższych okresów suszy i niedoborów wody zwłaszcza na terenach rolniczych.

Przy formułowaniu działań SPA przesądzono, że dokument powinien zawierać różne grupy działań adaptacyjnych, obejmujących zarówno przedsięwzięcia techniczne (np. budowę niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i ochrony wybrzeża) jak i zmiany regulacji prawnych, wdrożenie systemów monitoringu odnoszących się do poszczególnych dziedzin i obszarów oraz szerokie upowszechnianie wiedzy na temat koniecznej zmiany zachowań gospodarczych. Szczegółowe informacje o zastosowaniu niniejszych przepisów prawa będą przedstawione w dalszej części prognozy.

- **Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych Aktualizacja.**

Celem tego dokumentu jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczonych ścieków, a co za tym idzie ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami. Powyższy cel ma być osiągnięty przez realizację ujętych w nim inwestycji. KPOŚK jest dokumentem strategicznym, w którym oszacowano potrzeby i określono działania na rzecz wyposażenia aglomeracji miejskich i wiejskich, o RLM większej od 2000 w systemy kanalizacyjne i oczyszczalnie ścieków. Program ma za zadanie koordynowanie działań gmin i przedsiębiorstw wodno-kanalizacyjnych w realizacji infrastruktury sanitarnej na ich terenie. Program jest cyklicznie aktualizowany. Omawiany teren nie jest bezpośrednio wymieniony.

- **Program Ochrony Powietrza dla strefy podlaskiej.**

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, strefa podlaska o kodzie PL2002 obejmuje całe województwo podlaskie z wyłączeniem obszaru aglomeracji białostockiej. Realizacja zadań wynikających z Programu ochrony powietrza ma na celu zmniejszenie stężenia substancji zanieczyszczającej w powietrzu w strefie, do poziomu docelowego i utrzymywania go na takim poziomie.

Od lat w obu strefach województwa nie notuje się przekroczeń poziomów dopuszczalnych i docelowych dla zanieczyszczeń gazowych. Nie jest również przekraczany średnioroczny poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10.

Szczegółowe informacje o zastosowaniu niniejszych przepisów prawa będą przedstawione w dalszej części prognozy.

- **Program Ochrony Środowiska dla Gminy Zabłudów.**

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Zabłudów wyznacza ogólne kierunki rozwoju sieci osadniczej przy zrównoważonym wykorzystaniu walorów przyrodniczych. Na obszarze objętym planem nie występują obszary objęte ochroną. W zakresie systemu przyrodniczego wskazano następujące cele: przestrzeganie zasad ochrony dla występujących na danym obszarze form ochrony przyrody, wód podziemnych i powierzchniowych, a także lokalnych powiązań przyrodniczych. Szczegółowe informacje o zastosowaniu niniejszych przepisów prawa będą przedstawione w dalszej części prognozy.

- **Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla miasta Białegostoku i gminy Choroszcz, Czarna Białostocka, Dobrzyniewo Duże, Juchnowiec Kościelny, Łapy, Supraśl, Wasilków, Zabłudów do roku 2020.**

Celem dokumentu jest przedstawienie zakresu działań możliwych do realizacji w związku z ograniczeniem zużycia energii finalnej i zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń oraz gazów cieplarnianych do atmosfery. Cel ten jest zbieżny z dotychczasową polityką energetyczną Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego i wpisuje się w dotychczasową funkcjonalność po-

szczególnych jednostek urzędów miast/gmin. Celem dokumentu jest przedstawienie wyników inwentaryzacji emisji zanieczyszczeń gazów cieplarnianych oraz analiza działań przyjętych do realizacji. Dokument rozważa realizację skutecznego monitorowania efektów podejmowanych działań przedstawiając szereg możliwych do wykorzystania wskaźników oraz propozycję harmonogramu monitoringu. Analizowany teren nie jest bezpośrednio opisany w ww. planie.

2. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.

Prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Prognozę sporządzono w sposób etapowy.

- 1). Etap I to rozpoznanie czyli proces, w trakcie którego identyfikowane są prawdopodobne wpływy na analizowany obszar, w tym: Natura 2000, formy ochrony przyrody, Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej, jednolite części wód powierzchniowych, jednolite części wód podziemnych, krajobraz, klimat, zabytki, zdrowie i życie ludzi oraz przeprowadzana jest analiza, czy przewidywane oddziaływania mogą mieć znaczący wpływ na obszar objęty ochroną.
- 2). Etap II to ocena właściwa czyli ocena oddziaływania na środowisko przyrodnicze i zdrowie ludzi, w tym integralność obszaru Natura 2000 w odniesieniu do struktury obszaru, jego funkcji i celów ochrony. Jeżeli występują negatywne oddziaływania, dodatkowo ocenia się potencjalne środki łagodzące.
- 3). Etap III to ocena rozwiązań alternatywnych czyli proces, w trakcie którego analizowane są alternatywne warianty osiągnięcia celów, pozwalające na uniknięcie negatywnego wpływu na życie ludzi i środowisko przyrodnicze w tym integralność obszaru Natura 2000.
- 4). Etap IV to ocena w przypadku gdy brak jest rozwiązań alternatywnych i utrzymują się negatywne oddziaływania czyli ocena środków kompensujących w przypadku gdy w świetle koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego uznaje się, że plan powinien być realizowany.

Podział taki rekomendowany jest na potrzeby przeprowadzania ocen oddziaływania na środowisko zarówno dokumentów strategicznych jak i samych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco lub znacząco oddziaływać na środowisko. Na potrzeby niniejszej prognozy uwzględniając zapisy ustawy OOS mówiącej o tym, że informacje zawarte w prognozie powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu, przyjęto niżej opisany sposób realizacji poszczególnych etapów. W niniejszej prognozie przyjęto również zasadę, że wyniki każdego z etapów decydują o tym czy możliwe jest przejście do następnego etapu.

W ramach etapu I realizacji niniejszej prognozy dokonano:

- a) opisu projektu planu poprzez:
 - przedstawienie krótkiej charakterystyki dokumentu,
 - przedstawienie celów szczegółowych do osiągnięcia poprzez realizację zmiany,
 - wskazanie punktów styku z innymi dokumentami;
- b) oceny czy prawdopodobnie wystąpią oddziaływania znaczące:
 - poprzez identyfikację możliwych oddziaływań znaczących,
 - wskazanie możliwych transgranicznych oddziaływań.

W ramach etapu II czyli oceny właściwej dokonano:

- a) zestawienia informacji dotyczących cech charakterystycznych obszaru, w którym planuje się lokalizację poszczególnych inwestycji poprzez:

- opis istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian w przypadku braku realizacji projektu,
- opis stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- opis istniejących problemów ochrony środowiska,
- b) analizy celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym,
- c) opisu przewidywanego znaczącego oddziaływania,
- d) wskazania środków łagodzących znaczące oddziaływanie oraz oceny czy negatywne oddziaływanie pozostają.

Przejsięcie do etapu III „ocena rozwiązań alternatywnych” nastąpiło po wykazaniu, że zaproponowane środki łagodzące znaczące oddziaływanie będą miały pozytywny skutek.

Procedura realizacji etapu IV „ocena środków kompensujących” nie zostanie przedstawiona, ponieważ na tym etapie planistycznym nie stwierdzono potrzeby zastosowania środków kompensujących (uzasadnienie zostało opisane w dalszej części prognozy).

Niniejsza prognoza nie zawiera szczegółowego opisu poszczególnych zamierzeń inwestycyjnych. Na etapie opracowywania planu nie określono również techniki czy technologii wykonania poszczególnych przedsięwzięć, stąd trudno dokonać ostatecznej oceny w jaki sposób będą one oddziaływać na środowisko. Dokładniejsze rozwiązania zostaną wskazane na etapie indywidualnych ocen oddziaływania na środowisko poszczególnych przedsięwzięć.

W prognozie uwzględniono informacje zawarte w dostępnych dokumentach i opracowaniach, dotyczące terenu objętego analizą oraz o obszarze narażonym na potencjalne oddziaływanie wynikające z realizacji planu i z oddziaływań skumulowanych. Prognozy oddziaływania na środowisko oraz inne materiały wymienione w punkcie 1. niniejszego opracowania jak również dokumenty planistyczne wyższego rzędu, zostały wcześniej poddane ocenie strategicznej i uzgodnione przez kompetentne organy.

Do oceny interakcji zastosowano głównie metodę analityczno-porównawczą. Przepisy *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, ani innej ustawy nie regulują metod analizy planu. W prognozie przyjęto metodę oceny porównawczej i opisowej przewidywanych zmian w środowisku, w odniesieniu do stanu istniejącego. Prognoza wykonywana była równocześnie z pracami nad projektem planu. W trakcie postępu prac prowadzono również konsultacje branżowe. Podstawą do sformułowania zapisów niniejszej prognozy była analiza materiałów wymienionych w punkcie 1.

3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Teren będący przedmiotem opracowania nie podlega ochronie prawnej w myśl przepisów ustawy o ochronie przyrody, ponieważ położony jest poza obszarem Natura 2000 oraz obszarami i formami objętymi ochroną. Na omawianym terenie nie występują inne formy ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ustawy *o ochronie przyrody*. Każde zamierzenie inwestycyjne mogące znacząco oddziaływać zostanie ocenione w indywidualnym postępowaniu administracyjnym.

Po wejściu w życie planu skutki jego realizacji będą analizowane zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi. Zgodnie z *ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* burmistrz gminy, co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady gminy przeprowadza analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym i po uzyskaniu odpowiednich opinii przekazuje radzie gminy uzyskane wyniki. Wskazane jest, aby w dokumencie tym oceniono czy przewidywane w niniejszej prognozie skutki są zgodne z rzeczywistym stanem po zrealizowaniu planowanych zmian.

Dla przyjętych w planie sposobów zagospodarowania nie przewiduje się prowadzenia oddzielnego monitoringu środowiska. Zmiana planu obejmuje niewielki obszar w stosunku do powierzchni gminy. Problematyka monitoringu dotyczy wybranych inwestycji zarówno z uwagi na wymogi prawne, jak i na ich rodzaj. Zgodnie z *ustawą Prawo ochrony środowiska* oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy w sprawie oceny wpływu *niektórych planów i programów na środowisko*, wpływ ustaleń planu na środowisko przyrodnicze w zakresie: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych i klimatycznych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska, obszarów występowania ewentualnych przekroczeń, zmiany jakości elementów przyrodniczych i przyczyn tych zmian, kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą w raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji. Źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa), Dyrektora Wód Polskich oraz źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia).

W celu sporządzenia prawidłowej oceny zachodzących zmian w środowisku największe znaczenie ma prowadzenie monitoringu: jakości wód powierzchniowych i podziemnych, stanu powietrza atmosferycznego, emisji hałasu, stanu flory i fauny.

4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Ocena transgranicznego oddziaływania na środowisko jest obligatoryjnym elementem analizy strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Z treści Konwencji z Espoo wynika, że procedurze oceny oddziaływań transgranicznych poddaje się przede wszystkim konkretne przedsięwzięcia inwestycyjne. Realizacja założeń planu obejmuje niewielki obszar w środkowej części gminy, z przeznaczeniem pod zabudowę zagrodową, usługową i turystyczną. W związku z tym, w kontekście projektowanego dokumentu, nie stwierdza się konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

II. STAN ŚRODOWISKA

1. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

Teren będący przedmiotem opracowania położony jest w obrębie Skrybicze w gminie Zabłudów. Plan ma umożliwić realizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami oraz towarzyszącej infrastruktury technicznej.

Obszar objęty opracowaniem stanowią łąki położone wzdłuż rzeki oraz tereny rolne. Teren jest niezabudowany. Ustalenia planu dotyczą obszaru o niewielkiej powierzchni w stosunku do całej gminy ok. 4,03 ha. Są to tereny o niskiej gęstości zabudowy. Sąsiedztwo omawianego terenu stanowią tereny rolne i rzeka Czaplinianka. Od strony wschodniej i zachodniej omawiany obszar graniczy z drogami gminnymi.

Stan sanitarny w gminie w porównaniu do innych części województwa i kraju jest bardzo dobry. Na omawianym terenie i w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują obszary Natura 2000 oraz formy ochrony, o których mowa w ustawie *o ochronie przyrody*.

Mapa nr 2 Teren objęty projektem planu (oznaczony kolorem żółtym)

Źródło: geoserwis.gdos.gov.pl

POŁOŻENIE FIZYCZNOGEOGRAFICZNE.

Według podziału fizycznogeograficznego (Kondracki, 2002) obszar położony jest w obrębie makroregionu Niziny Północnopodlaskiej. Cały teren należy do mezoregionu Wysoczyzna Białostocka. Krajobraz Wysoczyzny Białostockiej charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą, występują równiny wodnolodowcowe, wzgórza morenowe i kemowe. Wysoczyzna jest porozcinana występującymi licznymi dolinkami małych rzeczek.

Rzeźba Wysoczyzny Białostockiej ukształtowała się w wyniku deglacjacji lądolodu zlodowacenia środkowopolskiego (zlodowacenia Warty). Omawiany obszar został uformowany w stadiale północno-mazowieckim (stadiał Mławy). Ukształtowanie rzeźby terenu jest wynikiem różnych procesów, spośród których decydujący wpływ miały procesy związane ze zlodowaceniem środkowopolskim oraz holocenem, a także działalnością człowieka.

Teren objęty analizą jest płaski. Powierzchnia terenu oscyluje wokół 150 m n.p.m. Na omawianym obszarze spadki terenu są niewielkie. Najniższe rzędne terenu znajdują się przy granicy z rzeką Czaplinianką.

BUDOWA GEOLOGICZNA.

Budowę geologiczną omawianego obszaru przedstawiono na podstawie Szczegółowej mapy geologicznej Polski w skali 1:50 000 arkusz 339 Białystok oraz mapy geologicznej z zasobów zabludow.e-mapa.net. Obszar opracowania położony jest na wysoczyźnie morenowej płaskiej przeciętej dnem doliny rzeki Czaplinańki (zamiennie nazywanej Niewodnicy).

Na terenie objętym opracowaniem ekofizjograficznym wyróżniono dwa rodzaje form geologicznych. Część zachodnia omawianego obszaru to dolina wód roztopowych wykorzystywanych obecnie przez rzekę Czaplinańkę. Stratygrafia sięga holocenu. Obecny taras akumulacyjny wykształcił się u schyłku zlodowacenia Warty. Zbudowany jest z piasków drobnoziarnistych, często pyłowatych, ze smugami materii organicznej. Część wschodnia omawianego obszaru to nieckowate zagłębienie w rejonie miejscowości Skrybicze. Stratygrafię stanowią osady lodowcowe (morenowe, glacialne). Budulcem są gliny zwałowe.

Według mapy glacitektonicznej Polski (Ber, 2006) na omawianym terenie nie występują zaburzenia glacitektoniczne. Nie występują czynne osuwiska, nie ma też obszarów zagrożonych ruchami masowymi (Grabowski (red.), 2007).

Na obszarze objętym opracowaniem, na podstawie szczegółowej mapy geologicznej Polski dokonano ogólnej oceny warunków podłoża budowlanego. O warunkach geologiczno-inżynierskich decydują: rodzaj i stan gruntów, ukształtowanie terenu, a także położenie zwierciadła wód gruntowych i ewentualne zagrożenie procesami geodynamicznymi. Uwzględniając te kryteria wydzielono rejony korzystne dla budownictwa. Tereny o korzystnych warunkach budowlanych obejmują większą część omawianego obszaru. W rejonach tych zwierciadło wody gruntowej występuje głębiej niż 2 m p.p.t.

Na obszarze leżącym w granicach opracowania nie ma udokumentowanych złóż kopalin.

GLEBY I ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA.

W podziale byłego województwa białostockiego na regiony glebowo-rolnicze obszar gminy Zabłudów w dominującej części zaliczany jest do regionu Zabłudowskiego. Wśród gruntów ornich gleby wytworzone z piasków zajmują ok. 55% powierzchni, a z glin ok. 45%. Jest to region przewagi gleb kompleksów 6 i 7 z dużym udziałem gleb kompleksów 2 i 4 wytworzonych z glin. Wśród użytków zielonych przeważają łąki i pastwiska kompleksu 2z. Użytki rolne to najczęściej enklawy śródleśne oraz towarzyszące lasom w strefie brzeżnej grunty orne, a także użytki zielone położone w dolinach rzek.

Przydatność rolnicza gruntów rolnych w tym regionie jest bardzo niska. Pod względem typologicznym gleby gminy Zabłudów są mało zróżnicowane. Na obszarze gminy dominują gleby pseudobielicowe (A) reprezentujące kompleks glebowo-rolniczy żytni bardzo dobry. Występują również gleby brunatne wyługowane, o składzie granulometrycznym glin lekkich zalegających płytko na glinie średniej. Należą do kompleksu glebowo-rolniczego pszenego dobrego.

Na omawianym terenie występują grunty klasy RV oraz ŁV. Według mapy glebowo-rolniczej na omawianym terenie występują:
– kompleks 9 zbożowo-pastewny słaby wytworzony z piasków, tereny okresowo podmokłe, typ i podtyp Dz – czarne ziemie zdegradowane i gleby szare, podłoże pgl – piaski gliniaste lekkie, ps- piaski słabogliniaste, gs – gliny średnie;

– kompleks 8 zbożowo-pastewny mocny, gleby średnio zwarte ciężkie, i bardzo ciężkie, typ i podtyp D – czarne ziemie właściwe, podłoże pgm – piaski gliniaste mocne, gs- gliny średnie;
- od rzeki 2z -użytki zielone średnie, mineralne, torfowe, murszowe - stosunki wodne gorsze (czasem za mokre, czasem za suche); łąki dwukośne nadają się na 3 spasania, typ i podtyp T – gleby torfowe i murszowo-torfowe, podłoże n – torfy niskie, pl – piaski luźne.

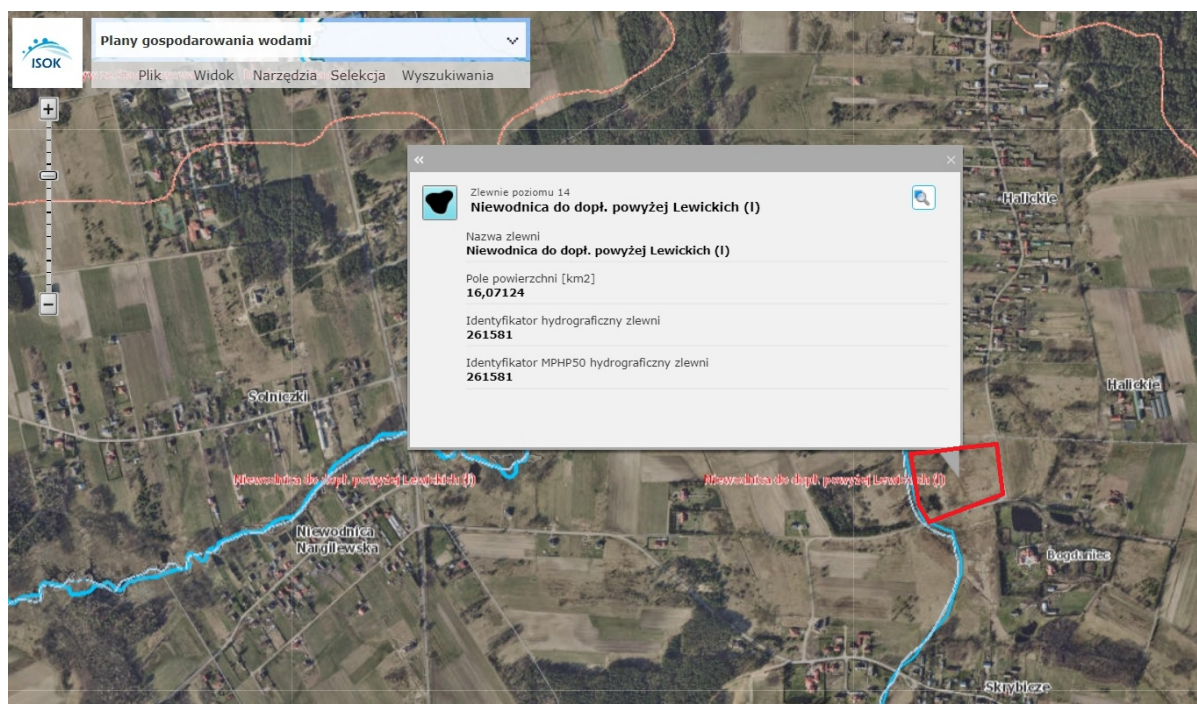
Zanieczyszczenie gleb metalami, których źródłem są zanieczyszczenia antropogeniczne, a więc pierwiastki słabo związane i łatwo lęgowne z gleb są na ogół niższe lub równe w stosunku do wartości przeciętnych (median) w glebach obszarów niezabudowanych Polski.

PODZIAŁ HYDROGRAFICZNY.

Według podziału regionalnego zwykłych wód podziemnych Polski wg. B. Paczyńskiego, analizowany teren leży na pograniczu obrębu regionu lubelskopodlaskiego IX, w rejonie bialskim IX1A (subregion podlaski IX1) i regionu mazursko-podlaskiego II – rejonu białostockiego IIA.

Teren objęty opracowaniem ekofizjograficznym znajduje się w obrębie zlewni trzeciego rzędu, stanowiących prawobrzeżne dopływy Narwi - rzeki Czaplinańki (Niewodnicy). Obszar odwadnia dopływ Czaplinańki - Niewodnica do dopływu powyżej Lewickich, identyfikator hydrograficzny zlewni 261581. Jest to zlewnia elementarna 14 rzędu, regularna, pole powierzchni 16,07 km².

Mapa nr 3. Analizowany teren oznaczony konturem koloru czerwonego na tle mapy przedstawiającej przebieg działu wodnego.

Źródło: wody.isok.gov.pl (zakładka Plany gospodarowania wodami)

PODZIAŁ NA JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH.

Rzeka Czaplinańka wraz z dopływami została określona jako jednolita część wód powierzchniowych (PLRW200017261589).

Zgodnie z podziałem dokonany w *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* omawiany teren zlokalizowany jest w obszarze jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) rzeki Czaplinańka, o następującej charakterystyce:

- europejski kod JCWP: RW200017261589;
- nazwa JCWP: Czaplinańka;
- obszar dorzecza: obszar dorzecza Wisły;
- region wodny: region wodny Środkowej Wisły;
- zlewnia bilansowa: zlewnia Narwi od granicy państwa do ujścia Biebrzy;
- status JCWP: naturalna;
- typ JCWP: potok nizinny piaszczysty (17);
- długość: 31,27 km;
- powierzchnia zlewni: 77,95 km²;
- status: monitorowana;
- aktualny stan JCWP: zły;
- ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych: zagrożona.
- typ odstępstwa wynikający z art. 4 ust. 4 i 5 – 4(4)1.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami podstawą oceny stanu wód są elementy biologiczne, wspierające je elementy fizykochemiczne i hydromorfologiczne oraz substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego tj. specyficzne substancje syntetyczne i niesyntetyczne, substancje priorytetowe w dziedzinie polityki wodnej, a także inne substancje zanieczyszczające.

Ocena jakości wód w JCWP Czaplinańka:

- klasyfikacja stanu ekologicznego – wody zakwalifikowano do IV klasy – stan słaby; o klasyfikacji zdecydował wskaźnik biologiczny: ichtiofauna oraz ponadnormatywne stężenia wskaźników fizykochemicznych;
- klasyfikacja stanu chemicznego - wskazała stan poniżej dobrego ze względu na ponadnormatywne stężenie: difenyleterów bromowanych, rtęci i jej związków, benzo(a)pirenu i heptachloru;
- stan wód - będący wypadkową stanu ekologicznego i stanu chemicznego oceniono jako zły;
- ocena w obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych wykazała, iż jcwp jest wrażliwa na eutrofizację komunalną.

(Źródło: Informacja Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o stanie środowiska na terenie powiatu miasta Białystok WIOŚ Białystok, marzec 2018 r.).

Cele środowiskowe dla wód określono w *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* zatwierdzonego na posiedzeniu Rady Ministrów 18 października 2016 roku (*Dz. U. poz. 1911*). W tabeli nr 52 ww. planu przedstawiono cele środowiskowe dla JCWP rzecznych. Celem środowiskowym dla JCWP Czaplinańka jest dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny.

Jako presje i zagrożenia antropogeniczne na stan wód JCWP Czaplinańka wskazano: nierozpoznana presja, presja komunalna, przemysłowa.

Na analizowanym terenie nie występuje zagrożenie powodziowe.

WODY PODZIEMNE.

Według podziału regionalnego zwykłych wód podziemnych, zawartego w Hydrogeologii regionalnej Polski (Paczyński, Sadurski, (red.), 2007) obszar arkusza należy do regionu mazowiecko – mazursko - podlaskiego (II), wchodzącego w skład prowincji niżowej. Charakterystykę stopnia zanieczyszczenia i jakości wody opracowano wykorzystując Mapę hydrogeologiczną Polski w skali 1:50 000 arkusz Białystok (Madejski, Madejska, 1998) wraz z objaśnieniami oraz Mapę hydrogeologiczną Polski 1:50 000 „Pierwszy poziom wodonośny występowanie i hydrodynamika arkusz 339 Białystok (PIG)” opracowanie: Jarosław Krawczyński, Beata Krawczyńska, Adrian Otrębski 2018 r. wraz z objaśnieniami.

Obszar gminy Zabłudów jest usytuowany w prowincji Wisły, w regionie Narwi (Paczyński, Sadurski, red., 2007).

Na omawianym obszarze nie wydzielono głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP). Najbliższy GZWP Nr 218 – Pradolina rzeki Supraśl, zlokalizowany jest w okolicach Wasilkowa, gmina Wasilków.

Teren objęty opracowaniem ekofizjograficznym położony jest w jednostce hydrogeologicznej 4cQI. Jednostka obejmuje powierzchnię ok. 72 km². Głównym i jedynym poziomem użytkowym w jej obrębie jest poziom spągowy, występujący na głębokości ok. 90- 100 m, dobrze izolowany - o bardzo niskim stopniu zagrożenia. Miąższość utworów wodonośnych wynosi generalnie 10-20 m. Wydajności potencjalne studzien wierconych mieszczą się w przedziale 30-50 m³/h. Moduł zasobów dyspozycyjnych jednostki oszacowano na 55 m³/ 24 h · km².

Parametry jednostki hydrogeologicznej 4cQI: piętro wodonośne czwartorzędowe, miąższość 18,5 m, współczynnik filtracji 6,7 m/24h, przewodność warstwy wodonośnej 123 m²/24h, moduł zasobów odnawialnych 85 m³/24h*km², powierzchnia jednostki hydrogeologicznej 72 km², moduł zasobów dyspozycyjnych 55 m³/24h*km².

Na opisywanym obszarze podstawowe znaczenie użytkowe ma czwartorzędowe piętro wodonośne. Głównym poziomem użytkowym jest poziom spągowy, dobrze izolowany, stąd terenom tym przypisano bardzo niski stopień zagrożenia.

Regionalizacja hydrogeologiczna terenu przedsięwzięcia 1 pż, pog, [gl]/wm/zwwP/Q (hydrodynamika opracowana na podstawie pomiarów z sierpnia 2017 r.): nr jednostki pierwszego poziomu wodonośnego (PPW) - 1, utwory dominujące występujące w strefie zwierciadła PPW - piaski i żwiry, utwory PPW równorzędnie występujące w strefie zwierciadła PPW – pospółki gliniaste, niewodonośne utwory towarzyszące – glina, strefy hydrodynamiczno- geomorfologiczne – wysoczyzna morenowa, charakter zwierciadła PPW – obszar o znacznie zróżnicowanych warunkach występowania i własnościach warstw wodonośnych – zwierciadło nieciągłe o zmiennym charakterze, rodzaj PPW – niebędący głównym użytkowym poziomem wodonośnym, stratygrafia PPW – czwartorzęd. Głębokość do pierwszego poziomu wodonośnego poniżej 5 m.

Istniejące warunki hydrologiczne gminy Zabłudów kwalifikują się do rejonu o bardzo ograniczonych, lokalnie dobrych zasobach wód podziemnych. Zaopatrzenie ludności w dobrą wodę pitną powinno odbywać się w oparciu o ujmowanie wód z poziomu spągowego. W granicach opracowania, z uwagi na dobrą izolację, wyznaczono niski i bardzo niski stopień zagrożenia.

nia głównego poziomu użytkowego. Istniejące zasoby wód podziemnych i powierzchniowych nie powinny ograniczać rozwoju gospodarczego gminy.

PODZIAŁ NA JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH.

Zgodnie z podziałem dokonany w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły omawiany teren zlokalizowany jest w obszarze jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) o kodzie 52, o następującej charakterystyce:

- Europejski kod JCWPd: PLGW200052;
- Nazwa JCWPd: 52;
- Region wodny: region wodny Środkowej Wisły;
- Obszar dorzecza: obszar dorzecza Wisły;
- RZGW: RZGW w Warszawie;
- Stan ilościowy JCWPd: dobry;
- Stan chemiczny JCWPd: dobry;
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych: niezagrażona.

Celem środowiskowym dla JCWPd jest zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń, zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu, ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnienie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód.

Monitoring jakości wód podziemnych prowadzi Państwowy Instytut Geologiczny. W 2012 r. przeprowadzono w Wasilkowie badania pod kątem klasyfikacji elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych (nr otworu 1679). Głębokość do stropu warstwy wodonośnej wynosiła 4,5 m. Klasę jakości wody w punkcie oceniono jako wody zadawalającej jakości (klasa III). Należy podkreślić, że przedstawiona klasyfikacja wód podziemnych skierowana jest na ocenę stopnia zanieczyszczenia wód i nie obejmuje oceny stanu sanitarnego oraz badań pod kątem przydatności wody do picia (po uzdatnieniu).

Biorąc pod uwagę charakter i skalę planu nie przewiduje się możliwości pogorszenia stanu wód podziemnych lub trudności w osiągnięciu celów środowiskowych dla jednolitych części wód podziemnych.

REGIONALIZACJA PRZYRODNICZO-LEŚNA, LASY.

Według podziału Polski na krainy przyrodniczo-leśne, omawiany teren gminy Zabłudów znajduje się w granicach II Krainy przyrodniczo-leśnej, Mazursko-Podlaskiej, mezoregion Wysoczyzny Białostockiej. W podziale administracyjnym lasy gminy Zabłudów należą do Nadleśnictwa Żednia. Na terenie gminy Zabłudów lasy stanowią 31% ogólnej powierzchni. Na terenie objętym planem nie występują zbiorowiska leśne ani lasy ochronne.

PODZIAŁ GEOBOTANICZNY, ROŚLINNOŚĆ.

Według podziału geobotanicznego (Matuszkiewicz 2008) teren gminy Wasilków należy do następujących jednostek: Dział: Północny Mazursko-Białoruski (F), Kraina: Północnopodlaska (F.3), Podkraina: Białostocko-Wołkowyska (F.3b).

Na terenie gminy zespoły roślinności naturalnej i zbliżonej do naturalnej występują głównie w lasach i na terenach bagiennych (niezmeliorowanych lub wtórnie zabagnionych łąkach). Zespoły te charakteryzują się wielogatunkowym składem roślinności oraz różnorodnością wynikającą z warunków siedliskowych, a tym samym dużym stopniem bioróżnorodności. Bogatsze gatunkowo, a przede wszystkim stanowiące trwałe pokrywy zielone są użytki zielone.

ne. Skala i zasięg zmian zachodzących w szacie roślinnej są wynikiem działań podejmowanych przez człowieka. W ramach intensyfikacji produkcji rolnej większość zbiorowisk łąkowych podlega przemianom podobnego typu jak zbiorowiska agrocenoz, w wyniku czego tworzą się nowe układy fitocenotyczne o charakterze antropogenicznym. Utrzymują się dzięki zagospodarowaniu jako jednokośne użytki zielone. Są one zajęte głównie przez zbiorowiska roślinności o pochodzeniu antropogenicznym lub zbiorowiska półnaturalne, zarastające wtórnie tereny pól, gdzie w składzie gatunkowym mieszają się gatunki roślin rodzimych charakterystycznych dla danego typu siedliska z gatunkami roślin synantropijnych lub ruderalnych. Część działek jest nieużytkowana. Występują tu gatunki łąkowe, m.in.: stokrotka pospolita *Bellis perennis*, mniszek pospolity *Taraxacum vulgare*, koniczyna łąkowa *Trifolium pratense*, rośliny zielne, życica trwała, grzebienica pospolita, kupkówka pospolita, wyczyniec łąkowy, kostrzewa, tymotka łąkowa, babka lancetowata, wiechlina łąkowa, szczaw zwyczajny, koniczyna łąkowa. W pobliżu cieków występują ziołorośla nadrzeczne, a także ruderalne, zbiorowiska dywanowe. Są to zbiorowiska stosunkowo ubogie florystycznie, głównymi gatunkami roślin są: ostrożeń błotny, wyczyniec łąkowy, kostrzewa łąkowa, śmiałek darniowy, skrzyp błotny, firletka poszarpana. W obrębie cieków wodnych występuje proces zarastania głównie szuwar trzcinowy. Zespoły ruderalne i różnego rodzaju nieużytki, ugory i odłogi, są pozostałościami po łąkach kośnych i pastwiskach. Dominują tu głównie trawy: stokłosa płonna, trzcina pospolita, kostrzewa czerwona, wiechlina łąkowa i błotna oraz wyczyniec łąkowy. Zespoły trawiaste graniczą ze zbiorowiskami ruderalnymi z udziałem bylicy pospolitej i łopianu większego rozprzestrzeniającymi się od strony zabudowań. Terenom zabudowanym w sąsiedztwie analizowanego terenu towarzyszą różnego typu zbiorowiska kultywowane – roślin ozdobnych, a także roślinność ruderalna.

Zaden z typowych gatunków roślin segetalnych nie jest objęty ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Obecnie spośród taksonów związanych z szeroko rozumianymi terenami rolnymi, ochronie gatunkowej podlegają tylko zaraza gałęzista *Orobanche ramosa* i centuria pospolita *Centaurium erythraea*, które tu nie występują.

Opisane gatunki roślin nie podlegają ochronie na podstawie *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U.z 2012 r. poz. 81), jak również nie tworzą siedlisk chronionych na podstawie *Dyrektywy Siedliskowej w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory* i *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 listopada 2013 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000*.

Zbiorowiska wodne i nadwodne występują wzdłuż fragmentów cieków, w obrębie niektórych łąk wilgotnych i rzadko koszonych oraz w obrębie niektórych wód stojących. Najczęściej stanowią naturalne zbiorowiska ziołoroślowe i zaroślowe, a także szuwały.

Zbiorowiska ruderalne występują w obrębie przestrzeni zurbanizowanych, m.in. w okolicach dróg i wokół domostw. Zbiorowiska ruderalne należą do roślin synantropijnych. Cechą tych siedlisk jest brak stabilności. Wśród roślin ruderalnych dużą rolę odgrywają nitrofity (m.in. rośliny krzyżowe *Cruciferae* i psiankowate *Solanaceae*, pokrzywa, malina, wierzbowka koprzyca i inne).

FAUNA.

Brak jest dokładnych danych dotyczących fauny zasiedlającej obszar opracowania. Zróżnicowana i liczna jest dziko żyjąca fauna zasiedlająca tereny rolnicze, w tym pola uprawne. Jej bogactwo uzależnione jest od takich czynników jak m. in. region geograficzny, uwarunkowania historyczne, struktura upraw i intensywność gospodarki rolnej, obecność w pobliżu ekosystemów naturalnych (Tryjanowski 2009, Tryjanowski i in. 2011). Bardzo liczna część fauny agrocenoz to gatunki ciepłolubne, szczególnie wśród bezkręgowców. Należy tu m. in. szereg gatunków chrząszczy z rodziny czarnuchowatych Tenebrionidae i biegaczowatych Carabidae, przedstawiciele rzędu prostoskrzydłych Orthoptera, rodzin łączynowatych Decticidae i świerszczy Gryllidae, wśród błonkówek Hymenoptera niektóre mrówki, pszczoły, trzmiele, osy, a także część pajaków, np. Skakunów Salticidae i gryzieli Atypidae. Natomiast spośród kręgowców typowo ciepłolubnymi gatunkami związanymi m. in. z terenami rolniczymi, szczególnie odłogowanymi polami, są np. jaszczurka zwinka *Lacerta agilis*, gniewosz plamisty *Coronella austriaca* i świergotek polny.

Istnieje liczna grupa zwierząt, dla których tereny rolnicze, w tym również pola uprawne są podstawowym siedliskiem bytowania. Wśród kręgowców żyjących w krajobrazie rolniczym powszechnie znane są np. skowronek *Alauda arvensis*, kuropatwa *Perdix perdix*, przepiórka *Coturnix coturnix* czy zając szarak *Lepus europaeus*. Mniej znany jest potrzęsacz *Emberiza caelandra* czy typowy mieszkaniec zadrzewień śródpolnych ortolan *E. hortulana*.

Duża grupa zwierząt wykorzystuje tereny pól uprawnych i odłogów jako żerowiska, natomiast ich miejsca rozrodu czy zimowania znajdują się w innych siedliskach. Należą do nich np. niektóre gatunki motyli z rodzin modraszkwatych Lycaenidae czy rusałkowatych Nymphalidae, szereg gatunków ptaków, np. bocian biały, myszołów zwyczajny *Buteo buteo*, orlik krzykliwy *Aquila pomarina*, błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, trznadel *E. citrinella* oraz duże ssaki, takie jak lis *Vulpes vulpes*, sarna *Capreolus capreolus* czy dzik *Sus scrofa*. Dla wielu gatunków ptaków wędrownych otwarte, rozległe tereny pól uprawnych, szczególnie w dolinach rzecznych i w ich otoczeniu są miejscem odpoczynku i żerowania podczas migracji. Wymienić tu należy przede wszystkim łabędzie *Cygnus sp.*, gęsi *Anser sp.*, siewkowe (np. siewki złote *Pluvialis apricaria* i czajki *Vanellus vanellus*), żurawie *Grus grus* oraz szereg gatunków ptaków wróblowych Passeriformes (np. zięby *Fringilla coelebs*). O liczebności i różnorodności zatrzymujących się stad decyduje głównie obecność nieprzeoranych ściernisk oraz rodzaj upraw. Szczególnie dużym zainteresowaniem ptaków cieszą się w tych okresach pola rzepaku oraz późniwne pozostałości kukurydzy.

Wśród gatunków dziko żyjących znaczny udział mają te, dla których tereny rolnicze są ważnym lub jedynym miejscem egzystencji. Szereg źródeł podaje, iż większość populacji roślin i zwierząt związanych z krajobrazem rolniczym zmniejsza swoją liczebność, a przyczyną takich procesów są zmiany klimatyczne i inwazje obcych gatunków (Gore 2007, Głowaciński i in. 2011).

Z obserwacji terenowych wynika, że obszar objęty opracowaniem jest siedliskiem fauny typowej dla obszarów rolnych. Fauna ssaków jest uboga i nielicznie reprezentowana ze względu na antropopresję wynikającą z sąsiedztwa pobliskich dróg gminnych. Nie zaobserwowano na terenie objętym planem siedlisk i gatunków objętych ochroną.

Na podstawie mapy rozmieszczenia przedmiotów ochrony wraz z lokalizacją działań ochronnych w obszarze Natura 2000 Ostoja Knyszyńska oraz mapy lokalizacji działań ochronnych i gatunków ptaków w obszarze natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB 200003 będących

złącznikami Planów zadań ochronnych w/w obszarów Natura 2000, nie stwierdzono występowania na analizowanym terenie stanowisk gatunków ptaków, siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin, gatunków ślimaków, gatunków owadów, gatunków ryb, gatunków płazów, gatunków ssaków będących przedmiotem ochrony. Jednocześnie nie odnotowano wskazań w zakresie konieczności działań ochronnych dla poszczególnych gatunków.

KRAJOBRAZ

Gmina Zabłudów charakteryzuje się umiarkowanie przekształconym środowiskiem naturalnym, zróżnicowaniem ekosystemów i stosunkowo niską presją antropogeniczną. W krajobrazie dominuje mało zróżnicowana struktura ekologiczna – typ krajobrazu naturalnego o charakterze rolniczo-leśnym oraz krajobraz zurbanizowany terenów wsi. Nie występują tu dominanty architektoniczne. Zróżnicowanie krajobrazu wprowadza rzeka Czaplina, która przepływa wzdłuż zachodniej granicy terenu opracowania. Elementem destrukcyjnym w krajobrazie naturalnym są drogi gminne, które bezpośrednio sąsiadują z terenem objętym planem.

KORYTARZE EKOLOGICZNE.

Na obszarze gminy istotną rolę odgrywają przyrodnicze struktury funkcjonalno-przestrzenne tworzące tzw. system ekologiczny gminy. Do głównych struktur systemu ekologicznego gminy należą doliny rzek i kompleksy leśne, w tym Puszcza Knyszyńska – wieloprzestrzenny element ekosystemu przyrodniczego o znaczeniu ponadlokalnym, ujęta w koncepcji Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000. Elementami wspomagającymi i współdziałającymi w zakresie funkcjonowania systemu ekologicznego gminy są rzeki i cieki wodne oraz tereny otwarte o charakterze rolno-osadniczym, głównie tereny upraw polowych.

Krajowa sieć ekologiczna ECONET jest wieloprzestrzennym systemem obszarów węzłowych najlepiej zachowanych pod względem przyrodniczym i reprezentatywnych dla różnych regionów przyrodniczych kraju. Są one wzajemnie ze sobą powiązane korytarzami ekologicznymi, zapewniającymi ciągłość więzi przyrodniczych w obrębie tego systemu. Północno-wschodnią część gminy Zabłudów zajmuje międzynarodowy obszar węzłowy Puszczy Knyszyńskiej. Na omawianym terenie nie zostały ustanowione korytarze ekologiczne w ramach Krajowej sieci ekologicznej ECONET.

WARUNKI KLIMATYCZNE.

Opisywany obszar znajduje się w mazursko-białostockim regionie klimatycznym (Wiszniewski i Chełchowski (1987)). Klimat regionu cechuje krótki okres wegetacji, długi okres zalegania pokrywy śnieżnej, późne wiosenne i wczesne jesienne przymrozki, maksimum opadów przypadające na okres letni oraz dominacja wiatrów z sektora zachodniego. Temperatura powietrza jest głównym elementem klimatu. Średnia roczna temperatura tego terenu wynosi 6,8°C. Skrajne wartości temperatury w latach 1961-1995 osiągnęły w Białymstoku minimum –35,4°C. oraz maksimum 35,5°C. Amplituda średnich miesięcznych temperatur wynosi 21,6°C. Na omawianym terenie występuje dość ciepłe lato o temperaturze lipca około 17,3°C oraz ostra zima, o średniej temperaturze stycznia – 4,3°C. Okres wegetacyjny według kryterium termicznego (średnia dobowa temperatura powietrza wyższa od 5°C) zaczyna się na omawianym terenie pod koniec pierwszej dekady kwietnia i kończy około trzeciej dekady października i z reguły nie przekracza 190 dni w roku. Średnia wielkość opadów atmosferycznych w latach 1961-1995 w województwie podlaskim wyniosła 593 mm (598 mm na Obszarze Wysoczyzny Białostockiej). Średnie sumy roczne opadów w województwie w tym okresie oscylo-

wały w granicach od 459 mm do 805 mm rocznie. Opady przeważają w półroczu ciepłym (kwiecień - wrzesień), stanowią wtedy 64% sumy rocznej. Maksimum, podobnie jak w większości dzielnic Polski, przypada na miesiące letnie (czerwiec-sierpień), minimum na luty. Opady śniegu stanowią średnio 21- 22% sumy rocznej opadów. Pokrywa śnieżna w północno-wschodniej Polsce występuje od początku listopada do końca kwietnia i ma charakter nietrwały, wywołany śródziemnymi odwilżami. W rejonie Białegostoku pokrywa śnieżna zalega średnio 81 dni (minimalnie 36, maksymalnie 132). Maksymalna grubość pokrywy śnieżnej dla sezonu zimowego wynosiła w Białymstoku od 8 do 80 cm. Średnia prędkość wiatru w Białymstoku to 2,8 m/s i jest najniższa w województwie podlaskim. Maksymalna, rzeczywista prędkość wiatru w porywach odnotowana na stacji synoptycznej w Białymstoku wynosiła 30 m/s. Minimum średniej miesięcznej prędkości wiatru przypada na sierpień, a maksimum na styczeń. Od października do marca w województwie podlaskim dominują wiatry południowo-zachodnie, a od kwietnia do września, północno-zachodnie i zachodnie.

Słabe warunki glebowe oraz klimatyczne nie sprzyjają rozwojowi rolnictwa, toteż duża powierzchnia użytków rolnych zajęta jest przez łąki i pastwiska.

POWIETRZE ATMOSFERYCZNE.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku corocznie dokonuje oceny stanu jakości powietrza atmosferycznego, na podstawie pomiarów prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Do głównych zanieczyszczeń powietrza w rejonie zalicza się:

- rozproszone źródła emisji z sektora komunalno-bytowego,
- zanieczyszczenia komunikacyjne związane z ruchem pojazdów,
- miejskie przedsiębiorstwa energetyki cieplnej i zakłady przemysłowe.

Na omawianym terenie nie występują miejskie przedsiębiorstwa energetyki cieplnej i zakłady przemysłowe. W emisji pochodzącej z transportu drogowego największy udział mają zanieczyszczenia pyłowe, tlenki azotu oraz niemetanowe lotne związki organiczne. Niski jest udział dwutlenku siarki oraz benzo(a)pirenu. Emisja z rolnictwa stanowi marginalne wartości i w stosunku do wyżej opisanych źródeł nie ma decydującego wpływu na wartości bilansowe.

Według raportu wojewódzkiego „Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim” (Białystok 2022 r.) ocena jakości powietrza za rok 2021 dla województwa podlaskiego została wykonana na podstawie aktualnych przepisów prawa, a także zgodnie z „Wytycznymi do wykonania oceny rocznej jakości powietrza w strefach za rok 2021 zgodnie z art. 89 ustawy – Prawo ochrony środowiska na podstawie obowiązującego prawa krajowego i UE”. Ocenę wojewódzką wykonano dla stref: strefa podlaska i strefa Aglomeracja Białostocka. Teren objęty planem położony jest w strefie podlaskiej.

Ocenie poddano stężenia 12 normowanych zanieczyszczeń powietrza, dokonując klasyfikacji stref pod względem kryteriów ustanowionych dla ochrony zdrowia i kryteriów wymaganych dla ochrony roślin. W zakresie ochrony zdrowia sklasyfikowano dwie strefy województwa dla następujących substancji: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, pył zawieszony PM₁₀, pył zawieszony PM_{2,5}, benzen, tlenek węgla, ozon oraz metale ciężkie (ołów, arsen, kadm i nikiel) i benzo(a)piren w pył zawieszonym PM₁₀. W zakresie ochrony roślin sklasyfikowano strefę podlaską w zakresie dwutlenku siarki, tlenków azotu oraz ozonu.

Od lat w obu strefach województwa nie notuje się przekroczeń poziomów dopuszczalnych i docelowych dla zanieczyszczeń gazowych. Nie jest również przekraczany średnioroczny poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10.

W ocenie pod kątem ochrony zdrowia ludzi w województwie podlaskim do klasy A zostały zakwalifikowane wszystkie strefy w odniesieniu do: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, benzenu, tlenku węgla, ołowiu w pyłe zawieszonym PM10, dla których obowiązują poziomy dopuszczalne oraz ozonu i metali ciężkich w pyłe zawieszonym PM10 (arsenu, kadmu i niklu), dla których obowiązują poziomy docelowe. Do klasy A zaliczono również strefę Aglomeracja Białostocka pod kątem pyłu zawieszonego PM10 oraz benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10. W odniesieniu do poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM2,5 - faza II (obowiązującego od 2020 r.) strefę tę zakwalifikowano do klasy A1. Ponadto, do klasy A zakwalifikowano strefę podlaską w odniesieniu do średniorocznego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10. W strefie Aglomeracja Białostocka dotrzymany został również poziom celu długoterminowego ozonu (kryterium - ochrona zdrowia) i w tej klasyfikacji strefa uzyskała klasę D1.

Ocenie pod kątem ochrony roślin w województwie podlaskim podlega jedynie strefa podlaska. Strefa ta, pod kątem kryteriów dla ochrony roślin, została zakwalifikowana do klasy A w odniesieniu do: dwutlenku siarki, dwutlenków azotu oraz ozonu (poziom docelowy).

Klasyfikację stref przeprowadzono dla każdej strefy odrębnie. Uzyskanie przez strefę klasy A oznacza, że poziom stężeń zanieczyszczeń nie przekracza norm.

Na podstawie analizy pomiarów poszczególnych zanieczyszczeń można stwierdzić, że czystość powietrza na omawianym terenie została określona jako dobra, zarówno pod względem kryterium ochrony roślin jak i ochrony zdrowia mieszkańców.

STAN AKUSTYCZNY.

Do głównych źródeł hałasu wpływających na zwiększenie uciążliwości akustycznej dla środowiska zewnętrznego należą: ruch drogowy, ruch kolejowy oraz zakłady przemysłowe. W roku 2017 r Inspektorat prowadził pomiary hałasu komunikacyjnego w Zabłudowie przy ul. Białostockiej. Z pomiarów w latach ubiegłych najczęściej notowane były przekroczenia w granicach 5 dB (dla pory dnia i nocy). Ze względu na charakter zabudowy istniejącej w sąsiedztwie i planowanej można stwierdzić, że w przypadku pomiarów hałasu długookresowego nie powinny nastąpić przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu.

POLA ELEKTROMAGNETYCZNE.

Źródłem pól elektromagnetycznych są przeważnie urządzenia i linie energetyczne. W 2015 r. WIOŚ w Białymstoku prowadził pomiary pól elektromagnetycznego na terenie miasta Zabłudów. Nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów. Na analizowanym terenie nie były prowadzone pomiary pola elektromagnetycznego. Na terenie powiatu nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów.

Na terenie objętym inwestycją, ze względu na rodzaj i skalę zagospodarowania nie przewiduje się przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

Poziom pól elektromagnetycznych w środowisku (tło elektromagnetyczne) na terenie Polski w miejscach dostępnych dla ludności utrzymuje się na niskim poziomie (0,39 V/m). Średnia arytmetyczna z uśrednionych wartości natężeń pól elektromagnetycznych w woj. pod-

laskim w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys. wyniosła w 2018 r. – 0,27 V/m. W żadnym z badanych punktów nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych, najwyższą wartością uzyskaną w punkcie pomiarowym było 0,95 V/m (wartość dopuszczalna to 7 V/m) (GIOŚ 2019).

GOSPODARKA ODPADAMI.

Gmina Zabłudów objęta jest regionalnym systemem gospodarki odpadami województwa podlaskiego funkcjonującym w oparciu o regiony gospodarki odpadami komunalnymi, a także regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych w poszczególnych regionach. Szczegółowe zadania z zakresu wykonywania gospodarki odpadami w granicach gminy określa aktualnie obowiązujący Regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie Zabłudów.

ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE.

Na terenie objętym opracowaniem nie występują stanowiska archeologiczne ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków. Przedmiotowy teren nie jest objęty strefą ochrony konserwatorskiej, ochrony ekspozycji, ochrony krajobrazu. Na terenie gminy Zabłudów do obiektów będących dobrami kultury zaliczyć można obiekty sakralne, kapliczki, krzyże przydrożne i pomniki.

BRAK REALIZACJI USTALEŃ PLANU.

W przypadku braku realizacji ustaleń planu stan środowiska przyrodniczego nie ulegnie znaczącym przekształceniom. Tereny pozostaną w dotychczasowym użytkowaniu zgodnie z obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Jest jednak duże prawdopodobieństwo, że będzie wzrastające zainteresowanie powstaniem zabudowy mieszkaniowej i usługowej.

Dostosowanie poprzez zapisy planu funkcji użytkowania terenu i określenie w przepisach szczególnych (uzyskane decyzje zgodnie z wymogami prawa) intensywności zagospodarowania terenu do uwarunkowań przyrodniczych zapewni trwałość podstawowych procesów przyrodniczych i warunki odnawialności zasobów środowiska przyrodniczego.

2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem został opisany w rozdziale 1 prognozy. Na obszarze objętym planem nie przewiduje się znaczącego oddziaływania mogącego wpływać degradująco na stan środowiska przyrodniczego bądź negatywnie na zdrowie ludzi. Zgodnie z planem miejscowym omawiany teren przeznacza się pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną z uzupełnieniem zabudową usługową nieuciążliwą. Granice planu wyznaczają distniejące drogi gminne oraz rzeka Czaplinańska. W planie wyznaczono wzdłuż rzeki teren zieleni naturalnej, co będzie skuteczną ochroną ekosystemu związanego z rzeką, pełniącą lokalny korytarz ekologiczny. Plan zakłada wyposażenie terenu w pełną infrastrukturę wodno-kanalizacyjną co wyklucza negatywne oddziaływanie na środowisko gruntowo-wodne. Proponowane w planie uporządkowanie obszarów planistycznych poprawi aspekty wizualne na tym terenie i zharmonizuje z sąsiedztwem.

W tym rozdziale skupiono się na terenach, na których obowiązują szczególne przepisy prawa. Należy przy tym zaznaczyć, że plan wyznacza tylko kierunek sposobu zagospodarowa-

nia z odwołaniem do obowiązujących przepisów prawa. Doszczegółowienie parametrów zabudowy i powierzchni przeznaczonych do zabudowy następuje na etapie projektu budowlanego zgodnie z przepisami szczególnymi. Oceniając stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem przyjęto jako wytyczne, obowiązujące przepisy prawa i położenie danego obszaru.

Teren objęty prognozowaniem położony jest poza obszarami Natura 2000 oraz formami ochrony, o których mowa w ustawie *o ochronie przyrody*. Na terenie objętym prognozowaniem nie odnotowano obecności gatunków chronionych. Omawiany teren nie jest objęty ochroną krajobrazową. Do obiektów stwarzających potencjalne zagrożenie w postaci podwyższonych wskaźników emisyjności na przedmiotowym terenie można zaliczyć jedynie istniejące drogi gminne, na której ruch pojazdów podwyższa emisję hałasu i zanieczyszczeń oraz linie energetyczne. Teren objęty opracowaniem został poddany analizie ze względu na społeczną potrzebę zmiany jego przeznaczenia. Wraz z rozwojem gospodarczym gminy, wyznaczona w sąsiedztwie strefa urbanizacji okazała się niewystarczająca.

Po przeprowadzonej analizie uwarunkowań środowiskowych, na omawianym terenie zdiagnozowano elementy przyrodnicze i infrastrukturalne, które stanowią ograniczenia w planowanej zabudowie. Wśród elementów infrastrukturalno-urbanizacyjnych zwrócono uwagę na: przebieg linii energetycznych, infrastrukturę wodno - kanalizacyjną, sąsiedztwo terenu opracowania z drogami gminnymi. Wśród elementów przyrodniczych wyróżniono rzekę, która stanowi barierę architektoniczną i tereny rolne częściowo podmokłe.

Realizacja planu nie wpłynie negatywnie na zdrowie i życie ludzi oraz środowisko przyrodnicze. Zabudowa mieszkaniowa lub usługowa wiąże się głównie z utwardzeniem terenu i oddziaływaniem w granicach działki inwestora. Plan zakłada docelowo wyposażenie terenu w pełną infrastrukturę wodno-kanalizacyjną, co wyklucza negatywne oddziaływanie na środowisko gruntowo-wodne. Na omawianym obszarze ochroną są objęte jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych, w myśl przepisów szczególnych. Mając na uwadze planowany sposób zagospodarowania terenu oraz istniejący stan środowiska przyrodniczego nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania po zrealizowaniu planowanych kierunków zagospodarowania.

Przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze dokonuje się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, sporządzonym w trybie określonym w przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zmiana przeznaczenia gruntów rolnych na analizowanym terenie jest możliwa na podstawie przepisów szczególnych.

Cele ochrony wód dotyczą całego terenu - osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych, jednolitych części wód podziemnych, a także poprawa jakości wód oraz biologicznych stosunków w środowisku wodnym i na terenach podmokłych. Biorąc pod uwagę zapisy planu oraz przyjęte kierunki zagospodarowania można stwierdzić, iż realizacja nie wpłynie znacząco negatywnie na zdrowie i życie ludzi oraz środowisko przyrodnicze. Nie przewiduje się wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań, w tym oddziaływań skumulowanych (rozumianych jako przekroczenia określonych prawem standardów jakości środowiska) wynikających z realizacji zapisów planu.

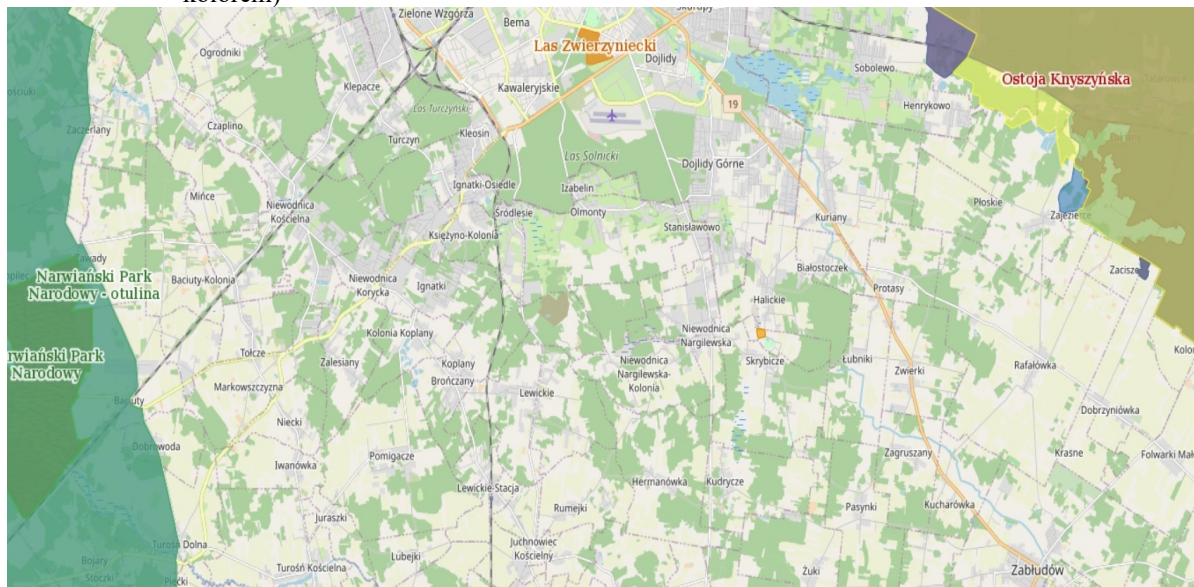
3. Istniejące problemy ochrony środowiska z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Do najistotniejszych problemów ochrony środowiska, szczególnie dotyczących obszarów objętych ochroną, w tym obszarów Natura 2000 i korytarzy ekologicznych, należy utrzymanie spójności sieci powiązań przyrodniczych, przy jednoczesnym założeniu rozwoju społeczno-gospodarczego. Na obszarze gminy Zabłudów do obszarów i obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych objętych ochroną prawną należą:

- 1) Obszar Chronionego Krajobrazu – „Dolina Narwi”,
- 2) Otulina Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. prof. Witolda Sławińskiego,
- 3) Obszary Natura 2000:
 - Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 (OSO) „Puszcza Knyszyńska” (kod obszaru: PLB 200003),
 - Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 (OSO) „Dolina Górnej Narwi” (kod obszaru PLB200007),
 - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk (SOO) “Ostoja Knyszyńska” (PLH 200006),
 - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk (SOO) “Ostoja w Dolinie Górnej Narwi” (PLH 200010),
- 4) pomniki przyrody.

Na terenie objętym planem oraz w obszarze jego oddziaływania, nie występują siedliska i gatunki objęte ochroną prawną oraz wymagające ochrony w myśl ustawy o ochronie przyrody. Przedmiotowy teren leży poza granicami w/w obszarów i form ochrony przyrody.

Mapa nr 4. Położenie analizowanego obszaru na tle form ochrony (teren opracowania zaznaczono żółtym kolorem)

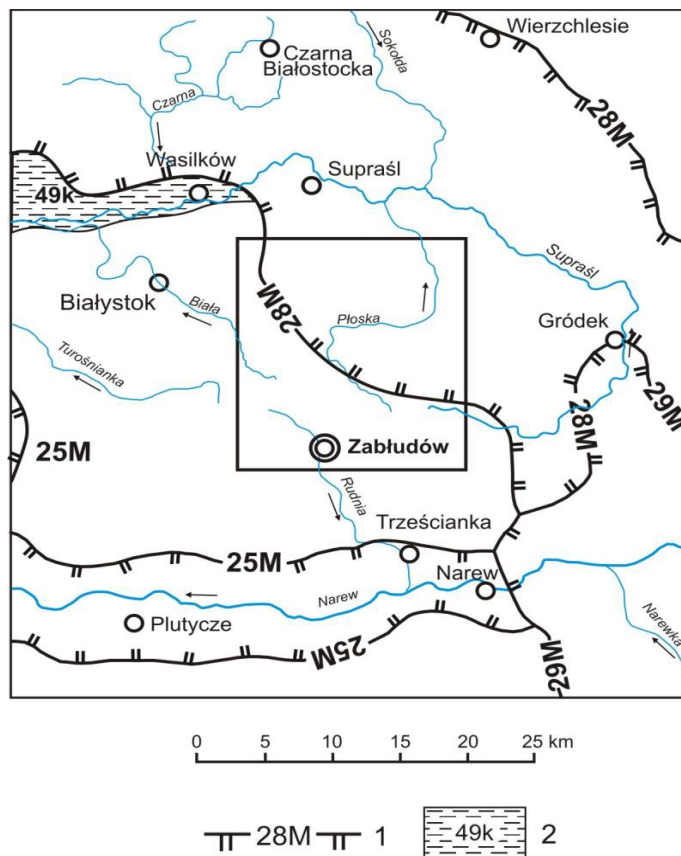
źródło:gdos.gov.pl

Sąsiedztwo terenu objętego planem, ze względu na najbliższe położenie obszarów podlegających ochronie przedstawiono poniżej:

- 1) Narwiański Park Narodowy – ok 17,39 km, otulina – 15,78 km;
- 2) Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej – 9,69 km, otulina – 7,38 km;
- 3) Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Narwi – 14,54 km,
- 4) Rezerваты (najbliższe):
 - a) Las Zwierzyniecki – 6,92 km,
 - b) Antoniuk – 13,22 km,
- 5) pomnik przyrody (lipa drobnolistna) – 2,96 km,
- 6) Natura 2000 obszary specjalnej ochrony (ptasie):
 - Puszcza Knyszyńska – PLB200003 – ok. 7,09 km,
 - Dolina Górnej Narwi – PLB200007 - ok. 15,63 km,
- 7) Natura 2000 specjalne obszary ochrony (siedliskowe):
 - Ostoja Knyszyńska PLH - PLH200006 – ok. 7,09 km,
 - Ostoja w Dolinie Górnej Narwi - PLH 200010 – ok. 15,63 km;
- 8) użytek ekologiczny Żurawka – 16,9 km.

Przedmiotowy teren leży poza korytarzami ekologicznymi wyznaczonymi w ramach krajowej sieci ekologicznej ECONET.

Fig. 1. Położenie arkusza Zabłudów na tle systemów ECONET (Liro red., 1998)

1 – granica obszaru węzłowego o znaczeniu międzynarodowym, jego numer i nazwa: 25M – Obszar Do-liny Górnej Narwi, 28M – Obszar Puszczy Knyszyńskiej, 29M – Obszar Puszczy Białowieskiej; 2 – krajowy korytarz ekologiczny: 49k – Supraśl.

Krajowa sieć ekologiczna ECONET jest wieloprzestrzennym systemem obszarów węzłowych najlepiej zachowanych pod względem przyrodniczym i reprezentatywnych dla różnych regionów przyrodniczych kraju. Są one wzajemnie ze sobą powiązane korytarzami ekologicznymi, zapewniającymi ciągłość więzi przyrodniczych w obrębie tego systemu. Na omawianym terenie nie zostały ustanowione korytarze ekologiczne w ramach Krajowej sieci ekologicznej ECONET. Lokalnym korytarzem ekologicznym jest rzeka Czaplinianka.

Realizacja projektowanego dokumentu ze względu na sposób zagospodarowania, skalę oraz położenie terenu nie będzie negatywnie oddziaływać na tereny objęte ochroną prawną. Planowany sposób zagospodarowania nie spowoduje fragmentacji obszarów chronionych i nie będzie barierą utrudniającą funkcjonowanie obszarów chronionych.

Ze względu na położenie oraz planowany sposób zainwestowania terenów objętych planem, realizacja dokumentu nie będzie miała negatywnego wpływu na tereny sąsiadujące oraz cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Na omawianym terenie nie stwierdzono występowania ponadlokalnych korytarzy ekologicznych, cennych siedlisk przyrodniczych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG i nie odnotowano żadnego stanowiska z 7 gatunków roślin naczyniowych wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady. Planowane inwestycje nie spowodują zagrożeń dla obszarów Natura 2000 oraz otuliny i Parku Krajobrazowego Puszcza Knyszyńska i Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Narwi. Stwierdza się również brak docelowego występowania znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi, w tym na obszary objęte ochroną prawną, w szczególności na cele, przedmiot ochrony a także integralność i spójność obszarów Natura 2000 oraz korytarzy ekologicznych. Ze względu na odległość oraz charakter planowanych inwestycji, nie przewiduje się potencjalnego negatywnego oddziaływania na rezerwy, użytki ekologiczne i pomniki przyrody a także żyjącą w nim florę i faunę.

Na omawianym terenie nie stwierdzono obszarów leśnych, które posiadałyby status lasów glebochronnych, wodochronnych, lasów kluczowych dla tożsamości kulturowej, kompleksów leśnych odgrywających znaczącą rolę w krajobrazie. Krajobraz omawianego obszaru to tereny wiejskie, częściowo zurbanizowane, z elementami krajobrazu rolnego charakterystycznego dla obszarów wiejskich. W przypadku ochrony wartości kulturowych i krajobrazowych – widokowych trudno o obiektywną ocenę. Mając na uwadze stan istniejący sąsiedztwa terenu (zabudowa wiejska, linie energetyczne, drogi gminne, rzeka) oraz zapisy planu dotyczące pozostawienia terenu przy rzece w dotychczasowym użytkowaniu, zdaniem oceniającego planowana zmiana powinna zharmonizować walory widokowe, aczkolwiek jest to ocena subiektywna.

Rozwój społeczno-gospodarczy wiąże się również z wyłączeniem powierzchni biologicznie czynnej ze środowiska, w przypadku planu również terenów rolnych. Istotnym problemem ochrony jest presja rolnictwa związana ze stosowaniem nawozów sztucznych i środków ochrony roślin, co ma wpływ na eutrofizację, a w konsekwencji postępujące, niekorzystne zmiany głównie w środowisku wodnym i glebowym. Zmiana sposobu zagospodarowania terenów objętych analizą była już oceniana na etapie ekofizjografii i zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Zmiana przeznaczenia terenów rolnych na funkcje mieszkaniowe i usługowe, w omawianym przypadku jest związana z potrzebami społecznymi. Rozwój sieci osadniczej wiąże się aktualnie z jednoczesnym rozwojem tzw. infrastruktury służącej ochronie środowiska. Rozwój ośrodków wiejskich powoduje coraz większą presję na tereny dotychczas niezurbanizowane. Antropopresja ma więc coraz szerszy zasięg

przestrzenny. Inwestycje o charakterze punktowym nie stwarzają większego problemu, ponieważ łatwiej jest dostosować je do obowiązujących przepisów.

Zakładany sposób zagospodarowania poszczególnych terenów oraz scentralizowanej infrastruktury towarzyszącej nie wpłynie negatywnie na jednolite części wód podziemnych i powierzchniowych. Zastosowane rozwiązania wodno-kanalizacyjne zapewnią ochronę powierzchni gruntu jak i wód przed zanieczyszczeniami.

Na obszarze objętym planem nie występują tereny lub obiekty podlegające ochronie, ustalone na podstawie odrębnych przepisów, w tym tereny uzdrowiskowe, górnicze, a także narażone na niebezpieczeństwo powodzi oraz zagrożone osuwaniem się mas ziemnych.

Na terenie objętym opracowaniem nie występują stanowiska archeologiczne, ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków, nie są objęte strefą ochrony konserwatorskiej, krajobrazowej.

W przypadku odkrycia - podczas prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych - przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem należy wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot, zabezpieczyć ten przedmiot i miejsce jego odkrycia przy pomocy dostępnych środków i niezwłocznie zawiadomić o tym Wojewódzkiego Konserwatora zabytków lub Burmistrza Miasta i Gminy Zabłudów.

4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.

Z punktu widzenia projektowanego dokumentu istotne są ustalenia innych obowiązujących dokumentów, w których ujęto cele bezpośrednio lub pośrednio związane ze środowiskiem przyrodniczym i zdrowiem ludzi. Plan wykazuje zbieżność z zapisami poniższych dokumentów.

1) Ramowa Dyrektywa Wodna (RDW).

Najważniejszym przesłaniem RDW jest ochrona zasobów wodnych dla przyszłych pokoleń. Wprowadza ona zintegrowaną politykę wodną mającą na celu zapewnienie ludziom dostępu do czystej wody pitnej po rozsądnej cenie, która umożliwi rozwój gospodarczy i społeczny, przy równoczesnym poszanowaniu potrzeb środowiska. Głównym celem RDW jest osiągnięcie dobrego stanu wszystkich części wód, poprzez określenie i wdrożenie koniecznych działań w ramach zintegrowanych programów działań w państwach członkowskich. Zgodnie z przepisami RDW planowanie gospodarowaniem wodami odbywa się w podziale na obszary dorzeczy i chroni wszystkie wody – rzeki, jeziora, wody przybrzeżne i wody podziemne oraz ustanawia system zarządzania zlewniowego. W Programie uwzględniono m.in. kierunki interwencji związane z ochroną zasobów wodnych (w tym ochrona naturalnej hydromorfologii cieków), budową i odtwarzaniem systemów i urządzeń melioracji wodnych (w tym niezbędnych do realizacji zrównoważonego rolnictwa) oraz pozostałej infrastruktury służącej do retencjonowania, regulacji i ochrony zasobów wodnych oraz odtwarzaniem ciągłości ekologicznej i renaturalizacją rzek, ograniczeniem presji rolnictwa (w ramach obszaru interwencji: gospodarka wodna). Zakłada też cele związane z racjonalizacją gospodarowania zasobami wodnymi i za-

pewnieniem dobrej jakości wody pitnej oraz poprawą jakości wód powierzchniowych i podziemnych (w ramach obszaru interwencji: gospodarka wodno – ściekowa). W prognozowanym planie mamy do czynienia z ochroną hydromorfologii rzeki Czaplinianka poprzez docelowe podłączenie obiektów do scentralizowanego systemu wodno-kanalizacyjnego gminy, a pośrednio poprzez ochronę rzeki wraz z ekosystemem za pomocą wyznaczonego wzdłuż rzeki pasa terenów zieleni naturalnej. Można więc założyć, że zapisy planu są zgodne z celami RDW.

Ustalenie na jakie elementy jakości wód i ich składniki będzie wpływała realizacja planowanych przedsięwzięć.

Utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych zostało opisane w 1 rozdziale. Do elementów jakości wód zalicza się:

- elementy hydromorfologiczne: reżim hydrologiczny (ilość i dynamika przepływu, połączenia z wodami podziemnymi), ciągłość rzeki, warunki morfologiczne (głębokość i zmienność szerokości koryta, struktura i podłoże koryta rzeki, struktura strefy nadbrzeżnej, szybkość przepływu);
- elementy fizyko-chemiczne: temperatura wody, zawiesina ogólna, grupa wskaźników charakteryzujących warunki tlenowe i zanieczyszczenia organiczne (np. tlen rozpuszczony i BZT5), grupa wskaźników charakteryzujących zasolenie (np. przewodność), grupa wskaźników charakteryzujących zakwaszenie.

Realizacja poszczególnych inwestycji na terenach objętych planem nie będzie bezpośrednio wpływała na w/w elementy jakości JCWP i JCWPd. Na etapie realizacji inwestycji może dojść do czasowego i krótkotrwałego oddziaływania na wody powierzchniowe podczas prowadzenia wykopów pod fundamenty.

Czaplinianka nie została wymieniona jako ciek szczególnie istotny dla regionu wodnego, w związku z tym nie wyznaczono reprezentatywnych gatunków ryb. Realizacja planu nie będzie miała znaczącego wpływu na wyznaczone cele środowiskowe JCWPd i JCWP. Nie przewiduje się możliwości pogorszenia stanu jednolitych części wód podziemnych GZWP Nr 218 ani pogorszenia stanu jednolitych części wód powierzchniowych w obszarze jednolitych części wód powierzchniowych region wodny środkowej Wisły, a tym samym brak prawdopodobieństwa negatywnego znaczącego wpływu na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych wynikających z ramowej dyrektywy Wodnej (Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej oraz działu III ustawy Prawo wodne i Planu gospodarowania wodami dorzecza Wisły. Zakres rzeczowy planu obejmuje rozwiązania, które w znacznym stopniu minimalizują ryzyko zanieczyszczenia wód gruntowych i powierzchniowych. Mając na uwadze rodzaj i przeznaczenie projektowanej nieuciążliwej zabudowy, z której ścieki bytowe odprowadzane będą do szczelnego systemu kanalizacji sanitarnej a wody opadowe z terenów utwardzonych odprowadzane będą do odbiorników po uprzednim ich oczyszczeniu (zgodnie z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego), nie wystąpi zanieczyszczenie wód i gruntu, tym samym przedsięwzięcie nie pogorszy stanu ilościowego i jakościowego jednolitych części wód, nie wpłynie również negatywnie na osiągnięcie celów środowiskowych jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. Stwierdzone potencjalne negatywne oddziaływanie na etapie realizacji inwestycji można zakwalifikować do poziomu negatywnego słabego, które należy traktowane jako pomijalne.

W obszarze objętym planem oraz w strefie jej oddziaływania nie zostały zinwentaryzowane gatunki chronione. Planowane kierunki zagospodarowania terenu objętego planem nie będą bezpośrednim zagrożeniem dla któregośkolwiek gatunku będącego przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000. W skali całej ostoji Natura 2000 wpływ na w/w gatunki będzie bez znaczenia dla przetrwania i funkcjonowania populacji. Wśród licznie występujących gatunków zwierząt (sarna, lis dzik) w bezpośredniej strefie oddziaływania obszarów objętych planem nie stwierdzono występowania gatunków zwierząt wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Jest to związane z presją antropogeniczną, przede wszystkim siecią dróg komunikacyjnych.

Najcenniejsze pod względem przyrodniczym obszary są już objęte ochroną prawną, a chronione obiekty tworzą krajowy system obszarów chronionych (KSOCh), obejmujący parki narodowe, rezerwy przyrody, parki krajobrazowe i obszary chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne. Celem utworzenia sieci Natura 2000 jest zachowanie zarówno zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy, ale też typowych wciąż jeszcze powszechnie występujących siedlisk przyrodniczych charakterystycznych dla 9 regionów biogeograficznych. Dyrektywa Siedliskowa nie określa sposobów ochrony poszczególnych siedlisk i gatunków, ale nakazuje zachowanie tzw. właściwego stanu ich ochrony. Realizacja wyznaczonego kierunku zainwestowania nie przerwie ciągów ekologicznych. Ze względu na położenie oraz planowany sposób zainwestowania, realizacja planu będzie miała znaczenie lokalne, nie będzie miała negatywnego wpływu na cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Celami ochronnymi istotnymi dla projektowanego dokumentu jest ochrona zdrowia ludzkiego, utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza atmosferycznego, a także odpowiednio niskiego poziomu hałasu.

Zagadnieniem istotnym są kwestie związane ze zmianami klimatu oraz z adaptacją do zachodzących zmian klimatycznych. Kwestie oddziaływania klimatu należy rozpatrywać na dwóch płaszczyznach: jak przedsięwzięcie oddziałuje na kwestie związane ze zmianami klimatu oraz w jaki sposób zmiany klimatu mogą wpływać na przedsięwzięcie. W dokumentach strategicznych dotyczących klimatu jako wrażliwe na zmiany klimatu wskazano między innymi obszary zurbanizowane. Analizę wrażliwości na oddziaływanie umownych kategorii klimatu przeprowadzono dla 5 rodzajów budownictwa, w tym dla budownictwa mieszkaniowego na terenach zurbanizowanych. Na wszystkie rodzaje budownictwa warunki klimatyczne wywierają wpływ zależnie od: lokalizacji obiektu budowlanego, posadowienia i fundamentowania, konstrukcji nośnej obiektu, obudowy zewnętrznej obiektu i jej termoizolacyjność, instalacji wewnętrznych, wykonawstwa budowlanego. Lokalizacja obiektów została wyznaczona w planie zagospodarowania przestrzennego jako kierunki zagospodarowania. Posadowienie budynków, konstrukcja nośna, termoizolacyjność zostaną dostosowane do warunków klimatycznych i będą odporne na takie zagrożenia jak: zmiany temperatury, obciążenie wiatrem i śniegiem (zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa). Wykonawstwo budowlane będzie pod nadzorem osoby posiadającej stosowne uprawnienia. Instalacje: wodno-kanalizacyjne, grzewcze, OZE oraz wentylacyjno-klimatyzacyjne zostaną przystosowane do warunków pogodowych oraz obowiązujących przepisów prawa.

Głównymi zagrożeniami dla skupisk zabudowy mieszkaniowej, spowodowanymi zmianami klimatycznymi są: zwiększone opady, zmniejszenie prędkości wiatru, niska retencja wód

opadowo-roztopowych, zmiana cyrkulacji powietrza. Nadmierne ilości wody spowodowane gwałtownymi deszczami będą odprowadzane zgodnie z ustaleniami miejscowego planu na terenie nieruchomości objętej inwestycją poprzez retencję oraz do kanalizacji. Po zrealizowaniu inwestycji będzie dochodziło do zmniejszenia prędkości wiatru ze względu na nową zabudowę, a zatem również do zmiany cyrkulacji powietrza. Zmniejszy się również retencja wód opadowo-roztopowych z powodu utwardzenia terenu przeznaczanego w planie do zabudowy.

Planowane kierunki zainwestowania w planie pozwalają na uznanie, że nie zawierają ustaleń mogących mieć racjonalny związek ze zmianami klimatu. Planowane przedsięwzięcia nie kolidują z celami polityki klimatycznej. W omawianych kierunkach zagospodarowania łągodzenie zmian klimatu polega na planowaniu i realizacji przedsięwzięć, które nie przyczynią się do zmian klimatu. Ich wpływ na klimat będzie lokalny i pomijalny.

Stan powietrza atmosferycznego będzie uzależniony od ruchu pojazdów i warunków klimatycznych. Na tym etapie trudny do przewidzenia.

Ze względu na położenie oraz planowany sposób zainwestowania, realizacja planu nie będzie miała negatywnego wpływu na cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

5. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Kwalifikację różnego rodzaju oddziaływań często trudno określić. Sformułowania nie precyzują jednoznacznie przedziału czasowego, ani charakteru oddziaływań. Warto zatem zaakcentować, że opis wszelkich uciążliwości ze strony projektu planu nie musi uwzględniać wszystkich oddziaływań, ponieważ przy wielu przedsięwzięciach pewne rodzaje uciążliwości nie będą występować na żadnym z etapów: realizacji, eksploatacji czy ewentualnej likwidacji.

W wyniku realizacji ustaleń planu nastąpi zmiana w sposobie użytkowania części terenów, spowodowana nową zabudową oraz budową obiektów infrastrukturalnych, usługowych i mieszkaniowych. Realizacja projektu będzie odbywała się etapowo, będzie powodowała oddziaływania skumulowane lecz krótkotrwałe. W trakcie realizacji inwestycji można wymienić prognozowane oddziaływania: nieznaczne zanieczyszczenie atmosfery, prawdopodobieństwo zanieczyszczenia wód powierzchniowych w wyniku awarii sprzętu budowlanego, przekształcenie powierzchni ziemi, czasowe zaburzenie stosunków wodnych wód powierzchniowych, zmiana krajobrazu w związku z powstającymi nowymi obiektami. Podczas etapu budowy nastąpią zmiany w środowisku glebowym. Ma to związek z zajęciem terenu pod budowę nowych obiektów. Inne oddziaływania będą odwracalne i znikną wraz z zakończeniem budowy.

Przewidywane znaczące oddziaływania na zdrowie ludzi oraz środowisko przyrodnicze, a także ich wzajemne zależności zostały opisane w poszczególnych rozdziałach. W prognozie skupiono się na zagadnieniach istotnych między innymi dla zdrowia ludzi oraz dyrektywy RDW, w tym: stanie JCWP i JCWPd, zagrożeniem powodzią, strefą ochronną ujęć wód oraz kwestiach związanych ze zmianami krajobrazu, klimatu i adaptacją do zachodzących zmian klimatycznych. Oddziaływania związane z jakością powietrza oraz hałasem zostały opisane pod kątem obowiązujących przepisów prawnych. Każda inwestycja powinna zamknąć oddziaływanie w granicach swojego terenu. Zabudowa usługowomieszkaniowa będzie emitowała hałas na poziomie porównywalnym do innych podobnych obiektów. Zanieczyszczenie powietrza będzie spowodowane ruchem pojazdów. Nie przewiduje się zanieczyszczenia powietrza z powodu ogrzewania budynków. Na etapie przedinwestycyjnym jakim jest projekt omawianego planu, trudno jednoznacznie prognozować.

Ze względu na charakter, skalę i lokalizację planowanych kierunków zagospodarowania, nie prognozuje się potencjalnego znaczącego negatywnego oddziaływania realizacji planu na obszary chronione. Przyjęte rozwiązania zgodne z przepisami szczególnymi wyeliminują możliwość znaczących negatywnych oddziaływań w wyniku realizacji planu na cel i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru co zostało opisane szczegółowo w rozdziałach wcześniejszych. Nie zachodzi też potrzeba wykonania kompensacji przyrodniczej.

Przewidywane skutki realizacji ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska.

1) Ukształtowanie powierzchni terenu i gleby.

W dotychczasowym użytkowaniu pozostają tereny łąk wzdłuż rzeki. Nieznacznym przekształceniom może ulec teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową, usługową, drogi wewnętrzne i infrastrukturę techniczną. Na terenach, gdzie zaplanowano zmianę sposobu użytkowania pod zabudowę, przekształcenia będą miały charakter czasowy. Będą związane z realizacją zabudowy i infrastruktury technicznej, której towarzyszą wykopy. Przekształcenia będą dotyczyły głównie strefy przypowierzchniowej.

2) Stosunki wodne.

Na terenie objętym planem nastąpi ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej. Wody opadowe o małym stopniu zanieczyszczenia będą odprowadzane bezpośrednio do gruntu. Ubytek wód opadowych będą stanowiły wody, które odparują bezpośrednio z terenów utwardzonych oraz wody, które zostaną odprowadzone systemem scentralizowanym. Znaczna część wód będzie zasilać wody gruntowe i potencjalnie może być retencjonowana na terenach zieleni. Planowany sposób zagospodarowania nie wpłynie negatywnie na zmianę stosunków wodnych. Obszarem o naturalnej retencji pozostaną tereny biologicznie czynne. Wysoki wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej oraz mały stopień zabudowy i utwardzenia terenu, a także wyznaczenie stref zakazu zabudowy, zabezpiecza analizowany teren przed istotną zmianą warunków wodnych. Ustalenia planu nie generują bezpośrednich zmian naturalnego układu hydrologicznego.

3) Klimat i powietrze.

Planowane zmiany w dotychczasowym zagospodarowaniu terenu nie spowodują istotnych zmian w warunkach przewietrzania czy równowagi termiczno-wilgotnościowej. Planowana zabudowa nie będzie miała wpływu na zmiany klimatyczne.

4) Różnorodność biologiczna, flora i fauna.

Na obszarze planu, przeznaczonego do przekształceń, nie stwierdzono występowania gatunków roślin podlegających ochronie gatunkowej jak i chronionych siedlisk przyrodniczych. Na terenach objętych planem nie przewiduje się istotnych zmian składu gatunkowego. Likwidacja powierzchni zajmowanej przez rośliny będzie miała miejsce na terenach planowanych pod zabudowę bądź utwardzenie powierzchni. Zlikwidowane zostaną częściowo zbiorowiska rolne. W ich miejsce pojawią się gatunki drzew i krzewów oraz inne zbiorowiska roślinne charakterystyczne dla zieleni urządzonej. Przyjęty sposób zagospodarowania terenu nie będzie negatywnie oddziaływał na świat zwierzęcy i ornitologiczny. Ustalenia planu w sposób zrównoważony zachowują walory biologiczne analizowanego terenu.

5) Krajobraz, zabytki, dobra materialne.

W wyniku realizacji planu krajobraz zmieni się nieznacznie. Zmiany będą widoczne w miejscach nowej zabudowy. Na analizowanym terenie nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków. Ustalenia planu nie będą miały negatywnego wpływu na dobra materialne i zabytki.

6) Oddziaływanie na ludzi.

Realizacja planu przewiduje inwestycje zapewniające potrzeby społeczne. Teren przeznaczony do przekształceń będzie wyposażony w zaplecze towarzyszące funkcji wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną. W wyniku realizacji planu zwiększy się hałas komunikacyjny. Będzie to oddziaływanie czasowe, krótkotrwałe uzależnione od potrzeb. Nie przewiduje się realizacji przedsięwzięć mogących stanowić istotne źródło zanieczyszczeń atmosferycznych.

7) Oddziaływania skumulowane.

Oddziaływania skumulowane będą dotyczyły zwiększenia poboru wody, emisji hałasu i zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Będą zmienne, uzależnione od potrzeb społecznych. Oddziaływania skumulowane pośrednie będą związane ze wzrostem zabudowy, a zatem ilością wytwarzanych odpadów w nowopowstałych obiektach. Odpady będą zagospodarowywane zgodnie z ustawą o odpadach, wojewódzkim Planem gospodarki odpadami oraz przepisami prawa miejscowego.

Tabela: Wpływ realizacji ustaleń dokumentu na poszczególne elementy środowiska

Lp	Elementy środowiska	Sposób oddziaływania	Ocena skutków ¹
1	Różnorodność biologiczna	- likwidacja bioróżnorodności na terenie lokalizacji budynków i utwardzonych dojazdów, - kształtowanie powierzchni terenu podczas etapu budowy,	ZB, D Omawiany obszar i jego otoczenie nie przedstawia istotnych wartości przyrodniczych, nie zinwentaryzowano tu cennych i rzadkich gatunków podlegających ochronie. Nie wychodzi w skład obszarów ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000. W związku z powyższym przekształcenie tego terenu nie spowoduje zaniku istotnych wartości przyrodniczych.
2	ludzie	-kształtowanie powierzchni terenu podczas etapu budowy w	ZS, D Obszary planistyczne znajdują się w zasięgu oddziaływania akustycznego dróg. W

		<p>związku z tym hałas, - zwiększenie poziomu hałasu i zanieczyszczenia powietrza w wyniku ruchu samochodowego,</p>	<p>celu eliminacji negatywnego oddziaływania w planie wyznaczono strefy zabudowy.</p>
3	zwierzęta	<p>- kształtowanie powierzchni terenu podczas etapu budowy w związku z tym hałas, - wyemigrowanie na tereny sąsiednie, likwidacja fauny glebowej,</p>	<p>ZP,St Liczebność zwierząt jest ograniczona, ze względu na uciążliwości związane z ruchem samochodowym sąsiadujących dróg gminnych.</p>
4	rośliny	<p>- częściowa likwidacja występującej roślinności antropogenicznej na etapie budowy, - adaptacja pozostałej roślinności w celu utworzenia zieleni urządzonej, - nowe nasadzenia,</p>	<p>+ ZB,D,St</p>
5	woda	<p>- możliwe ewentualne spływy i infiltracja zanieczyszczonych wód opadowych z powierzchni utwardzonych, parkingów, - utwardzenie podłoża spowoduje przyspieszony skanalizowany spływ wód opadowych, - zabezpieczenie przed zanieczyszczeniem poprzez stosowanie scentralizowanego systemu wodno-kanalizacyjnego,</p>	<p>ZB,K Zastosowanie scentralizowanego układu wodno-kanalizacyjnego. Ścieki docelowo będą trafiały do oczyszczalni ścieków. Ochrona wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniem nawozami poprzez wyłączenie gruntów rolnych z użytkowania.</p>
6	powietrze	<p>-emisja z ruchu kołowego.</p>	<p>ZS, K, Ch, W celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń stosowanie niskoemisyjnych nośników energii.</p>
7	powierzchnia ziemi	<p>- ingerencja w warstwę glebową podczas</p>	<p>ZB, D, St, Zmiana sposobu użytkowania gruntów rol-</p>

		etapu budowy, - zrównania, wykopy, nasypy itp. - kształtowanie po- wierzchni terenu pod- czas etapu budowy,	nych na budowlane. Tereny nie są objęte ochroną krajobrazu, nie wymagają rekultywacji. Przekształcenia terenu będą ograniczone do posadowienia budynków i utwardzenia nawierzchni.
8	Obszary prawnie chronione	-	Brak znaczącego oddziaływania ze względu na brak form ochrony przyrody w zasięgu oddziaływania planowanych inwestycji.
8	krajobraz	- dostosowanie do obecnego krajobrazu,	+ ZB, D, St Analizowany obszar to krajobraz antropogeniczny, w sąsiedztwie dróg i linii energetycznych w obszarze zurbanizowanym. Ustalenia wprowadzają ład przestrzenny z uwzględnieniem rozwiązań funkcjonalnych. Zmiana sposobu zagospodarowania nie będzie oddziaływała negatywnie na obszary objęte ochroną krajobrazu. Nie nastąpi kolizja z celami ochrony środowiska, kultury, kompozycji estetycznych.
9	klimat	-	Brak znaczącego oddziaływania. Oddziaływania, marginalne w skali wpływu na zmiany klimatu.
10	zasoby naturalne	-	Brak znaczącego oddziaływania ze względu na brak zasobów naturalnych w zasięgu oddziaływania planowanych inwestycji.
11	zabytki	-	Brak znaczącego oddziaływania
12	dobra materialne	-	Brak znaczącego oddziaływania

Ocena wpływu na środowisko:

++++ pozytywny w bardzo wysokim stopniu; ++++ pozytywny w wysokim stopniu; +++ pozytywny w średnim stopniu; ++ pozytywny w ograniczonym zakresie; + pozytywny w minimalnym zakresie; ZB znaczące bezpośrednie, ZP znaczące pośrednie, ZW znaczące wtórne, ZS znaczące skumulowane, K –krótkoterminowe, Ś średnioterminowe, D długoterminowe, St stałe oddziaływanie, Ch chwilowe oddziaływanie, P pozytywne, N negatywne

Na terenie objętym planem stwierdza się brak występowania znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi, w tym na obszary objęte ochroną prawną, w szczególności na cele, przedmiot ochrony, a także integralność i spójność obszarów Natura 2000. Uzasadnienie zostało przedstawione we wcześniejszych rozdziałach prognozy.

III. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ

1. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Prognoza oddziaływania na środowisko była sporządzana równoległe z projektem planu przy stałej współpracy branżowej. Rozwiązania dotyczące zapobiegania i ograniczania zagrożeń oraz negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze i zdrowie ludzi były na bieżąco wprowadzane do projektu planu. Mając na uwadze powyższe nie prognozuje się istotnych negatywnych oddziaływań mogących być rezultatem realizacji planu części obrębu Skrybiczne w gminie Zabłudów.

Ze względu na położenie i charakter zainwestowania proponowany w planie, nie przewiduje się kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru. W celu potwierdzenia braku potrzeby stosowania kompensacji przyrodniczej przeprowadzono we wcześniejszych rozdziałach analizę i rozpoznanie skutków zmian dla obszaru. Ideą sieci Natura 2000 jest ochrona gatunków i siedlisk ważnych z punktu widzenia Wspólnoty na całym jej obszarze. Wybierając i obejmując ochroną poszczególne obszary, kierujemy się listą i liczebnością występujących tam gatunków z zał. I dyrektywy ptasiej i zał. II dyrektywy siedliskowej, typami siedlisk przyrodniczych z zał. I dyrektywy siedliskowej i zajmowaną przez nie powierzchnią, znaczeniem obszaru (wartością ekologiczną) w regionie biogeograficznym i Państwie Członkowskim oraz znaczeniem obszaru w funkcjonowaniu poszczególnych gatunków. Po przeanalizowaniu poszczególnych elementów środowiska nie stwierdzono prawdopodobieństwa naruszenia integralności omawianego obszaru i nie stwierdzono znaczących negatywnych oddziaływań na obszar Natura 2000, a także inne formy ochrony przyrody.

Mając na uwadze położenie analizowanego terenu poza obszarem Natura 2000 skupiono się na tych gatunkach i siedliskach przyrodniczych, które są ważne z punktu widzenia zachowania spójności całej sieci. Analiza dostępnych danych literaturowych wykazała, że:

- na etapie rozpoznania – wyklucza się możliwość wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000,
- na etapie oceny właściwej – nie wystąpi negatywny znaczący wpływ na przedmiot ochrony i integralność obszaru Natura 2000.

Poniżej opisano przewidywane działania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. Będą one skutecznymi środkami łagodzącymi potencjalne oddziaływania na zdrowie ludzi i środowisko przyrodnicze, w tym krajobraz i klimat. Przy realizacji ustaleń planu, w celu ograniczenia ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko i zdrowie ludzi uwzględniono poniższe ustalenia.

W RAMACH OCHRONY LOKALNYCH WARTOŚCI PRZYRODNICZYCH I KRAJOBRAZOWYCH

W ramach ochrony lokalnych wartości przyrodniczych i krajobrazowych zabrania się:

- zabudowy poza terenami wyznaczonymi w ustaleniach szczegółowych,
- budowy obiektów degradujących krajobraz otoczenia i negatywnie wpływających na percepcję wartości estetyczno-wizualnych,

W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA TERENÓW ZIELENI

W zakresie kształtowania terenów zieleni na obszarach budowlanych ustala się łączenie powiązań struktur przyrodniczych ze strukturami lokalnego otoczenia.

W ZAKRESIE OCHRONY WÓD POWIERZCHNIOWYCH I GRUNTOWYCH:

- doprowadzenie wody do obiektów budowlanych docelowo z sieci wodociągowej,
- odprowadzanie wód opadowych powierzchniowo lub za pomocą kanalizacji deszczowej do odbiornika, zgodnie z przepisami szczególnymi,
- przy realizacji utwardzonych nawierzchni dróg oraz parkingów w terenach zabudowanych zaleca się odprowadzanie wód opadowych do kanalizacji deszczowej, z zastosowaniem urządzeń podczyszczających na wylotach kanałów do odbiornika,
- odprowadzanie ścieków sanitarnych docelowo do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej,
- zakaz odprowadzania ścieków do wód powierzchniowych i do ziemi.

W ZAKRESIE OCHRONY POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO PRZED ZANIECZYSZCZENIEM

- preferencje dla proekologicznych nośników energii: elektryczności, oleju opałowego i niekonwencjonalnych źródeł energii,

W ZAKRESIE OCHRONY PRZED HAŁASEM, WIBRACJAMI I POLAMI ELEKTROMAGNETYCZNYMI

- zachowanie pasów ochronnych wzdłuż istniejących i projektowanych linii energetycznych zgodnie z przepisami szczególnymi,
- zachowanie pasów ochronnych wzdłuż projektowanych linii gazowych zgodnie z przepisami szczególnymi,
- przyjmuje się dla całego obszaru przeznaczonego pod zabudowę odnośnienie poziomu hałasu w środowisku jak dla terenu zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
- przyjmuje się dla całego obszaru dopuszczalny poziom pól elektromagnetycznych jak dla miejsc dostępnych dla ludzi,

W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI

- zagospodarowanie odpadów komunalnych w oparciu o przepisy prawa miejscowego,

W ZAKRESIE WARTOŚCI KULTUROWYCH

- w przypadku odkrycia - podczas prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych – wykopalisk archeologicznych lub przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, należy wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot, zabezpieczyć ten przedmiot i miejsce jego odkrycia przy pomocy dostępnych środków i niezwłocznie zawiadomić o tym wojewódzkiego konserwatora zabytków lub Burmistrza Gminy.

Realizacja ustaleń planu na omawianym terenie wraz z terenami przyległymi, spowoduje określone zmiany w środowisku przyrodniczym, zgodnie z zapotrzebowaniem społecznym. Wyposażenie projektowanej zabudowy w niezbędną infrastrukturę oraz urządzenia towarzyszące, przy prawidłowym i bezawaryjnym użytkowaniu, wyeliminuje do minimum zagrożenia dla środowiska. W celu ochrony wartości przyrodniczych oraz pogodzenia planowanych funkcji, na omawianym terenie ustanowiono sposób ich użytkowania. Wymagania wynikające z przepi-

sów ochrony środowiska zostały zastosowane. W związku z tym, wprowadzone rozwiązania na tym etapie planistycznym w pełni ograniczają negatywne oddziaływania na środowisko.

2. Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Obowiązujące przepisy stawiają wymóg wskazania propozycji rozwiązań alternatywnych w analizie środowiskowej. Jednak specyfika dokumentu jakim jest plan oraz wysoki stopień ogólności programowania zawartych w nim działań, nie pozwala na wskazywanie wariantów alternatywnych. Zaznaczyć przy tym należy że część działań ma charakter proekologiczny, zmierzający do poprawy stanu środowiska lub obojętny dla środowiska. W związku z tym nie celowe jest wskazywanie rozwiązań alternatywnych. W odniesieniu do grupy działań stwarzających możliwość potencjalnego negatywnego oddziaływania na środowisko naturalne zostały zidentyfikowane zagrożenia i na późniejszym etapie planistycznym i realizacyjnym (dostosowanym szczegółowością), powinny być zastosowane rozwiązania minimalizujące negatywne skutki. Przyjmując jako jedyne kryterium oceny środowiskowej pozytywny efekt w zakresie poprawy stanu i ochrony środowiska należałoby wskazać realizację planu tylko tych działań, których przedmiotem jest środowisko przyrodnicze, rezygnując z działań wspierających zabudowę mieszkaniową, usługową oraz infrastrukturę, ponieważ w tych działaniach występują potencjalne niekorzystne oddziaływania na środowisko naturalne.

Plan jest dokumentem, który pełni rolę koordynacyjną a równocześnie określa politykę gminy w zakresie gospodarki przestrzennej. Sporządzenie planu zgodnie z obowiązującym studium w obrębie niewielkiego obszaru, wykluczyło rozważania alternatywnych lokalizacji. Obszar został zaproponowany w wyniku zgłaszanych uwag przez mieszkańców gminy oraz instytucje.

W trakcie prowadzonych prac nad sporządzeniem dokumentacji były prowadzone analizy danych literaturowych w zakresie skutecznej ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych oraz konsultacje branżowe prowadzące do wyboru najbardziej optymalnego wariantu. W trakcie sporządzania prognozy wyodrębniono uwagi w zależności od roli dla planowanego kierunku zagospodarowania oraz środowiska, co umożliwiło obiektywne porównanie zadanych opcji, a następnie wybór rozwiązania najkorzystniejszego. W obecnie sporządzanym projekcie przyjęto wariant będący kompromisem pomiędzy potrzebami gminy, a zachowaniem walorów krajobrazowych oraz wartości przyrodniczych. W opracowanym dokumencie zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi przyjęto rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko oraz zdrowie ludzi, dostosowane do stopnia szczegółowości.

Podczas prac zmierzających do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko, napotkano trudności wynikające z niedostatków techniki oraz luk we współczesnej wiedzy. Problem oceny środowiskowej pod względem zagrożenia powierzchni ziemi, roślin, zwierząt

oraz krajobrazu wynika przede wszystkim z niemożliwości przeprowadzenia dokładnych oszacowań przyszłych strat ekologicznych, a w szczególności w ocenie oddziaływania skumulowanego inwestycji. Ocena taka pozwala przedstawić jedynie prawdopodobieństwo wystąpienia określonych przekształceń, jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji przedsięwzięć, zwłaszcza przekształceń bezpośrednich. Trudność sprawiły również analizy prognozowania wpływu planowanych inwestycji na zmiany klimatyczne. W skali tak małego obszaru jakiegokolwiek prognozy są mało realistyczne. Powoduje to często subiektywną ocenę potencjalnych zmian środowiska, głównie w stosunku do oceny strat krajobrazowych, wartości wizualno-estetycznych, czy też zmian w funkcjonujących siedliskach roślinno-zwierzęcych. Z powodu braku obiektywnych metod waloryzacji złożonych oddziaływań i konieczności zastosowania metod analityczno-porównawczych, te właśnie kwestie stanowiły podstawową trudność w opracowaniu niniejszej prognozy. W celu wyeliminowania ryzyka niewłaściwej oceny, pomimo braku pewnych danych lub niejednoznaczności wyników, zastosowano metody prognozowania oddziaływań oparte o publikowaną wiedzę.

IV. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Przedmiotem niniejszego opracowania jest identyfikacja i analiza prognozowanych oddziaływań na środowisko i życie ludzi, na podstawie ustaleń wprowadzonych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego części obszaru miejscowości Skrybicz w gminie Zabłudów (w dalszej części dokumentu zwanej planem), zgodnie z podjętą uchwałą intencyjną NR XXXIII/260/2022 Rady Miejskiej w Zabłudowie z dnia 28 stycznia 2022 r. Celem planu są lokalne potrzeby inwestycyjne.

Zakres terytorialny obejmuje część obszaru miejscowości Skrybicz o powierzchni ok. 4,03 ha. Teren objęty uchwałą położony jest w północno-zachodniej części gminy. Jego granice wyznaczają od wschodu i południa drogi gminne, od zachodu rzeka Niewodnica. Granice obszaru objętego planem zostały przedstawione na załączniku do w/w uchwały. Celem planu jest przeznaczenie terenu pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną z usługami nieuciążliwymi, tereny zieleni wraz z towarzyszącą infrastrukturą, a także dostosowanie treści dokumentu zgodnie z wniesionymi uwagami, aktami prawnymi i przepisami szczególnymi.

Zakres oraz stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do planu został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

Prognoza składa się z trzech merytorycznych części. Prognoza wykonywana była równocześnie z pracami nad projektem dokumentu. Propozycje niektórych zapisów innych niż w analizowanym projekcie dokumentu (zapisy alternatywne) przekazywane były bezpośrednio zespołowi projektowemu i analizowane na bieżąco. W trakcie postępu prac prowadzono również konsultacje branżowe.

Ze względu na planowane zmiany w planie nie przewiduje się prowadzenia oddzielnego monitoringu środowiska. Realizacja ustaleń planu, spowoduje określone zmiany w środowisku przyrodniczym zgodnie z zapotrzebowaniem społecznym.

W przypadku braku realizacji ustaleń planu stan środowiska przyrodniczego nie ulegnie znaczącym przekształceniom. Tereny pozostaną w dotychczasowym użytkowaniu.

Na obszarze objętym planem nie występują obszary objęte ochroną i obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków.

Na terenie objętym planem nie występują siedliska i gatunki objęte ochroną prawną oraz wymagające ochrony w myśl ustawy o ochronie przyrody. Przedmiotowy teren leży poza: Obszarem Natura 2000, obszarem Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej i jego otuliny, Obszarem Chronionego Krajobrazu. Realizacja projektowanego dokumentu ze względu na sposób zagospodarowania, skalę oraz położenie terenu nie będzie negatywnie oddziaływać na tereny objęte ochroną prawną, jak również wyklucza możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko. Projektowany kierunek zabudowy oraz infrastruktury towarzyszącej nie wpłynie negatywnie na jednolite części wód powierzchniowych oraz jednolite części wód podziemnych.

Przedmiotowy teren nie jest objęty strefą ochrony krajobrazu.

Ze względu na położenie oraz planowany sposób zainwestowania, realizacja dokumentu nie będzie miała negatywnego wpływu na cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Zapisy planu zawierają ustalenia ogólne dotyczące kształtowania i ochrony środowiska oraz zasad zabudowy. Realizacja tych zapisów ma znaczenie dla określenia potencjalnego wpływu planowanych działań inwestycyjnych na środowisko przyrodnicze. Celem zapobiegania, ograniczania negatywnych oddziaływań na środowisko w planie znalazło się szereg ustaleń łagodzących prognozowane ujemne skutki ich realizacji.

Ze względu na położenie i charakter zainwestowania proponowany w planie, nie przewiduje się kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Wyznaczenie terenu objętego planem na etapie uchwały intencyjnej wykluczyło rozważania alternatywnych lokalizacji. Obszar objęty planem został zaproponowany w wyniku zgłaszanych uwag przez mieszkańców gminy oraz instytucje. Projekt planu jest zgodny ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zabłudów. W związku z tym alternatywą było odstąpienie od sporządzenia planu.

Skala przedsięwzięcia i wielkość zajmowanego terenu w wyniku realizacji planowanych inwestycji oraz ich wzajemne proporcje zostały dostosowane do ograniczeń wynikających ze specyfiki omawianego obszaru.

Opracowanie: mgr inż. ochrony środowiska
Katarzyna Kowalewska-Sewastianik
wrzesień 2022 r

załącznik do prognozy oddziaływania na środowisko

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisana, Katarzyna Kowalewska-Sewastianik, oświadczam, że spełniam wymagania art 74a ustawy „o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko” (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.).

„Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń”.

mgr inż. ochrony środowiska
Katarzyna Kowalewska-Sewastianik
wrzesień 2022 r.